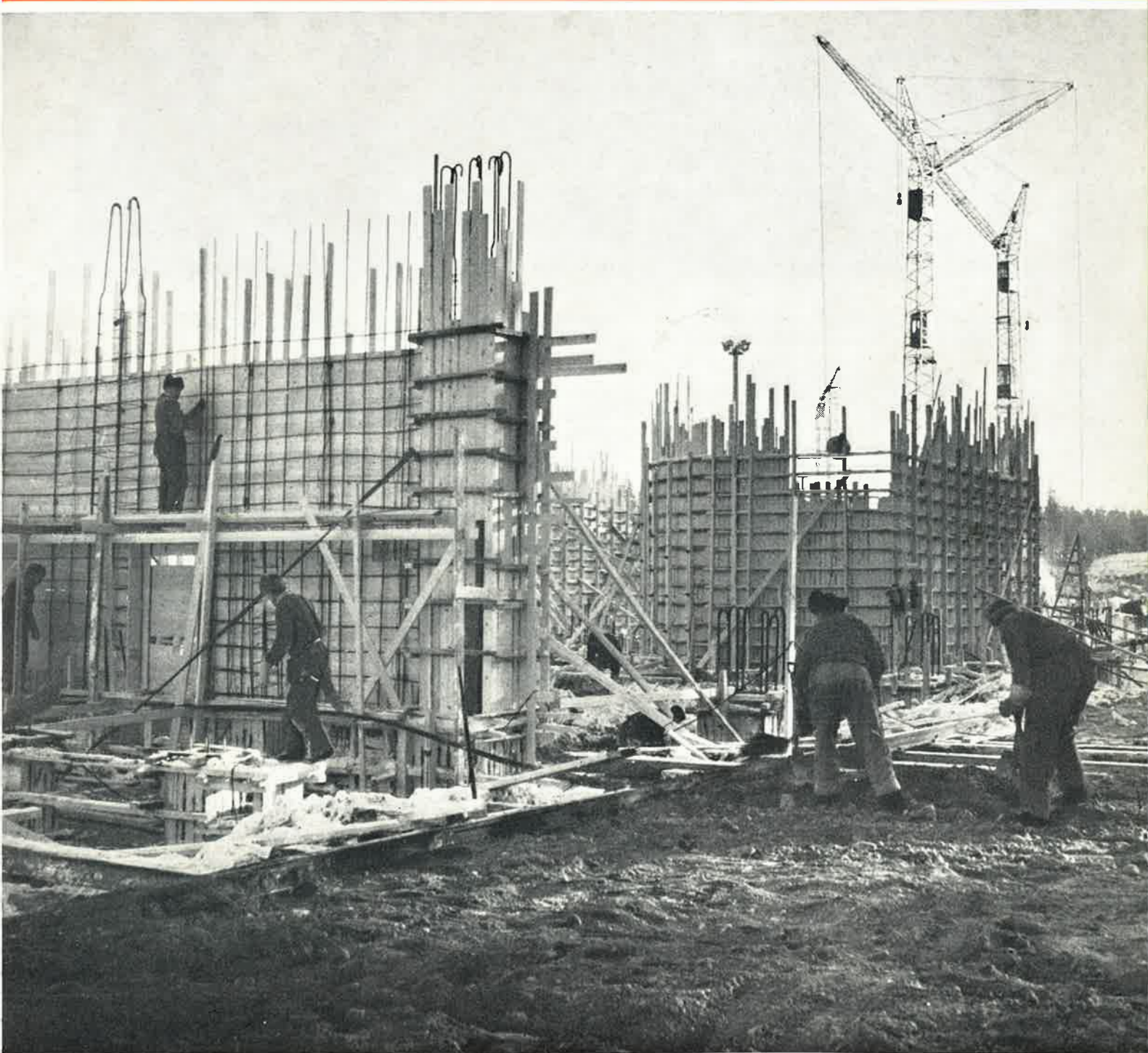

KYMI-YHTYMÄ

**HENKILÖKUNNAN
JULKAISU**

- 1 Teollisuuslaitosta rakennetaan
- 4 Kuusanniemen teollisuusrata rakenteilla
- 6 Sosiaalipäällikkö E. Mattsson: Isoäidin hellasta nykypäivän puulieteen
- 7 Maan suurimmat lämminvesikattilat Jyväskylässä
- 8 Högforsin Tehtaan Konepajakoulu 20-vuotias
- 10 Verlassa ei vanhene
- 13 Yli 50-vuotias ompeluseura
- 14 Eläkeläisten joulujuhlia
- 16 Yhtiömme ansiomerkkejä jaettiin loppiaisena
- 20 Pitkäaikaisesti palvelleita
- 21 Merkkipäiviä
- 24 Manan majoille

Takakannen sisäsivu:

Tehtaanlääkäri: Lääkkeiden väärinkäytöstä

Kirjoitusten ja kuvien lainaaminen ilman lupaa kielletty

TOIMITUS: VASTAAVA TOIMITTAJA: VEIKKO TALVI - TOIMITUSSIHTE: HELI KYLLÖNEN - KIRJAPAINO: KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIP.

Kuusanniemen tehtaan kuitulinjaa rakennetaan

Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehtaan rakentaminen on täydessä menossa. Tehdasrakennusten pääurakka on annettu yhtymälle, jonka muodostavat tunnetut rakennusliikkeet Constructor, Liljeberg ja Palmberg. Myös Kymin rakennusosasto osallistuu Kuusanniemen tehtaan rakentamiseen. Tällä hetkellä on Kuusanniemessä töissä jo n. 700 henkeä ja lähitulevaisuudessa luku tulee kasvamaan.

Kuusanniemen teollisuusradan rakentaminen on niin ikään hyvää vauhtia edistymässä. Tämän työn suorittaa Valtionrautateiden 9:s ratajakso. Radan rakennuksen suuritöisimmät ja eniten kustannuksia kysyvät kohteet ovat Rapakosken ja Pessankosken yli rakennettavat sillat. Myöhemmässä vaiheessa Kuusanniemen rata tullaan jatkamaan pohjoisessa Multämäkeen saakka. Kuusanniemen radan avulla Kymintehtaan ja Voikkaan välille saadaan suora rautatieyhteys ja samalla Kuusankosken tehtaiden liikenteen keskipisteeksi muodostuu Kuusanniemeen rakennettava keskusratapiha.

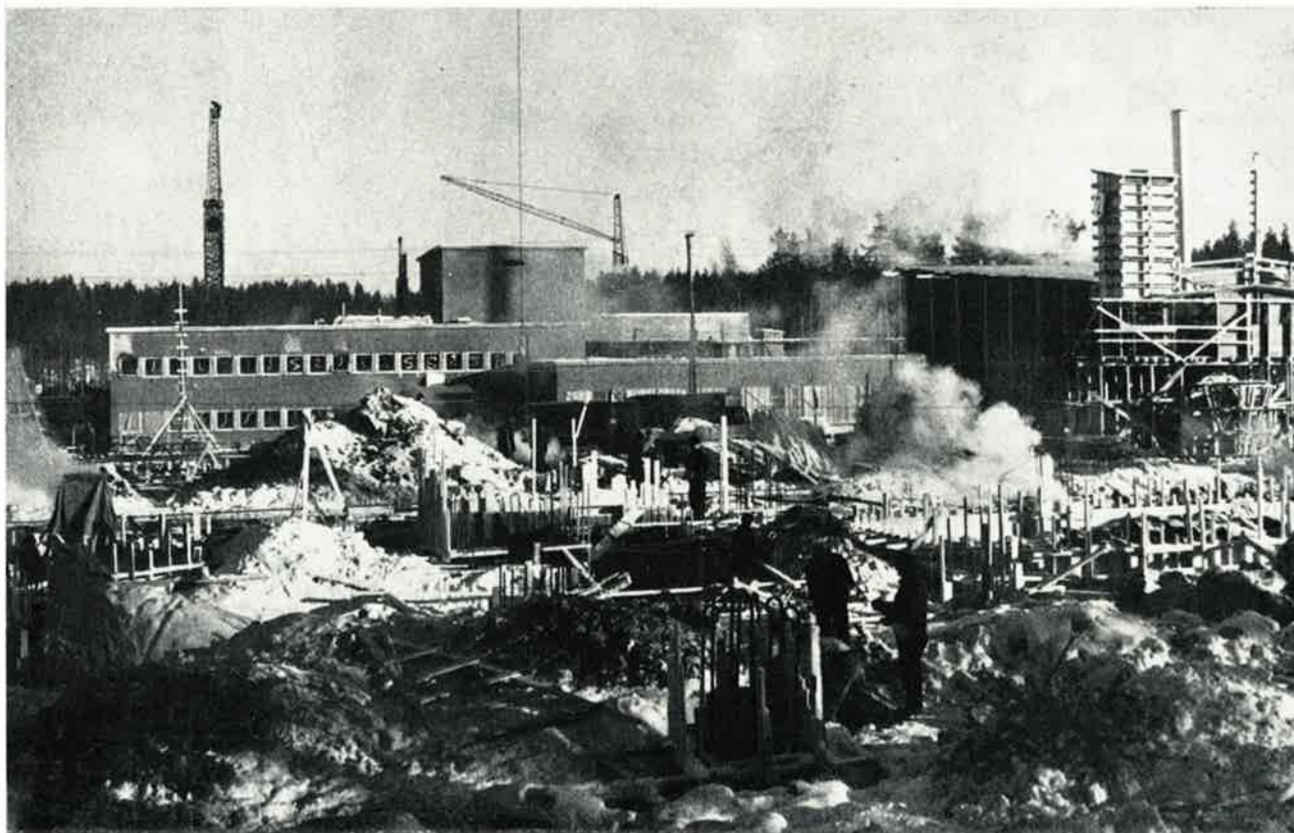
Högforsin Heinolan tehdas on valmis-
tanut maamme suurimman lämminvesi-

kattilan Jyväskylän kaupungin tilauksesta. Kattila, joka on sijoitettu Savolan lämpövoimalaitokseen, pystyy lämmittämään 700 000 m³ asuinrakennuksia. Högforsin päätehtaan liesiosaston uutuus on muotoilultaan sähkö- ja kaasuliesiä muistuttava puuliesi, jolle on annettu nimeksi 'Siroliesi'.

Högforsin Tehtaan Konepajakoulu on päättänyt 20:n lukuvuotensa. Kahden vuosikymmenen kuluessa on 330 oppilasta saanut koulusta päästötodistuksen. Monet ovat saamaltaan ammatikoulupohjalta jatkaneet opintojaan teknillisissä oppilaitoksissa.

Verlassa eletään yhä kuin ennen vanhaan. On opettavaista ja valaisevaa käydä kuuntelemissa, mitä vanhoilla ruukkilaissilla on kerrottavanaan. Lehdessämme kaksi yhtiömme kultamitalin saanutta ja yhä tehtaan töissä olevaa verlalaista kertovat ruukistaan, Verlastaan ja omista elämänvaiheistaan.

Loppiaisena jaettiin yhtiöläisille jälleen ansiomerkkejä. Kultaisen ansiomerkin sai kaksi ja hopeisen 130 yhtiöläistä. Myös eläkeläisten joulujuhlia vietettiin perinteelliseen tapaan.

Teollisuuslaitosta rakennetaan

Kasvavaa teollisuusyrittystä voisi verrata elävään organismiin. Se laajentaa ja uudistaa tehdasrakennuksiaan, koneistojaan ja menetelmiään. Kuusankoskella tämä on toistunut siitä lähtien, kun ensimmäiset rakentajat saapuivat kosken partaalle. Uuden rakentaminen vanhan rinnalle ja usein myös sen tilalle on jatkunut melkein pä keskeytyksettä, kuten tehtaiden ulkonäöstäkin voi päätellä. Rakennusmassat muistuttavat todellakin elävää organismia, joka on saanut lisäpiirteitä toinen toisensa jälkeen.

Tähänastiset laajennukset ovat tapahtuneet vanhojen tehtaiden siipien suojassa, mutta nyt uutta tehdasta rakennetaan paikkaan, jossa taannoin vielä pellot kasvoivat viljaa ja jossa talvisin hiihtoladut risteilivät. Siksi onkin kysymys sataprosenttisesta uudisrakennuksesta

ja kun mittasuhteet tällä kertaa ovat lisäksi näillä seuduilla ennen näkemättömät, on katselemista ja ihmettelemistä kerrakseen.

Jo alkusoitto oli komea: Järeitä paukkuja kantautui Kuusanniemen aamuvarhaisesta iltamyöhään. Poraajien ja dynamiittimiesten oli raivattava satatuhatta kiintokuutiota kalliota rakentajien tieltä. Nyt tämä kivinen urakka alkaa olla loppuillaan ja kallionlouhijat ovat edenneet tehdasalueen laitamille. Rakentajat eivät ole vitkastelleet, vaan ovat kiirehtineet aivan heidän kannoillaan.

Rakentajien nykyaikaiset tunnuksiset näkyvät jo kauas. Metsän keskeltä kurkottautuvat korkeuksia kohti sirokaulaiset nosturit ja niiden rinnalle on kohonnut kaksi punaista valotornia, jotka pimeään aikaan näkyvät kauas kuin majakat. Uutuuttaan kiiltävä peltinen savu-

Pakkaspäivän tunnelmaa Kuusanniemen rakennustyömaalla. Etualalla menossa kuitulinjan perustustöitä, taempana konttorirakennuksen telineistä vapautunut julkisivu.

piippu tupruttelee jo savuun ja puiden lomasta pilkottaa rakennustelineitä ja punaista tiiliseinäkin.

Rakennuspaikalla näky on suorastaan hämmentävä. Aluksi vaikutelma on melkein kaaosmainen: kivenlohkareita, soraa, betonia, lautoja ja parruja, rakennuselementtejä, tiiliä, rakennusteräksiä, nostureita ja muita tehokkaita työkoneita, parakkeja ja työryhmiä kaikkialla. Aluksi saa sen vaikutelman kuin kaikki rakentajat olisivat kilvan kiirehtineet paikalle, pystyttäneet parakkinsa ja nosturinsa ja suin päin aloittaneet rakennustyönsä. Totta onkin, että paikalla on monta 'esikuntaa': yhtiön oman rakennusosaston, valvontaryhmän, louhintaurakoitsija A. W. Liljeberg Oy:n ja Louhintatekniikka

Oy:n, toisen urakoitsijaliikkeen Alfred A. Palmberg Oy:n ja vielä kolmannenkin urakoitsijan CLP:n työmaakonttorit. Tästä monipäisyydestä huolimatta työt edistyvät tarkkojen suunnitelmien mukaan, joten kaaosmaisuuksia on vain näennäistä. Tarvitsee vain seurata asioiden käsittelyä viikottaisessa työmaakokouksessa, jossa rakennuttajan ja urakoitsijoiden edustajat sekä tehtaan suunnittelijat ja tulevastakin käytöstä vastaavat ovat saman neuvottelupöydän ääressä. Kokouksen menoa seurattaessa käy ilmi, että 'sotasuunnitelmassa' ei ole mitään jätetty sattuman varaan ja jos asiat eivät suju ohjeiden ja aikataulun mukaan, pyritään ne jälleen saa-

Korjaamorakennuksen seinät on koottu Siporex-levyistä nosturin avulla

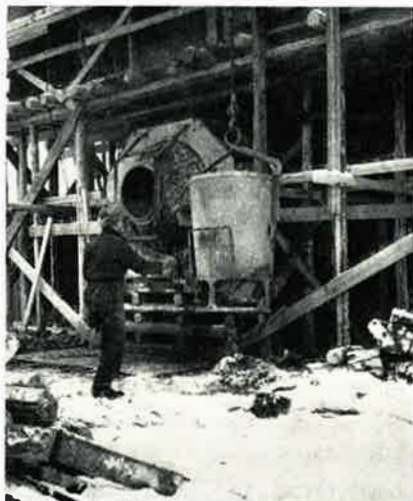

Edellä mainittiin salanimeltä kuulostava CLP. Näillä kolmella kirjaimella on hyvin keskeinen asema Kuusanniemen tehtaan rakentamisessa. Kirjaimien taakse kätkeytyy kolme tunnettua rakentajanimeä: Constructor, Liljeberg ja Palmberg. Nämä yhtiöt ovat muodostaneet Kuusanniemen päärakennusurakkaa

Rakennustyömaalle perustetaan kaikkiaan seitsemän betoniasemaa, joista jo kolme on toiminnassa. Alla olevassa kuvasarjassa toinen kuitulinjan betoniasemista, betonin siirtäminen nosturin avulla valupaikalle ja astian nopea sekä kätevä tyhjentäminen peruspilaria valettaessa.

maan kohdalleen. Tällaisessa tilaisuudessa tulee huomaamaan, miten paljon asiantuntemusta, kokemusta,

vastuuntuntoa ja herpautumatonta otetta tarvitaan suurta teollisuuslaitosta rakennettaessa.

varten yhtymän, joka on ottanut rakentaakseen tehdasrakennukset. Tämä suuri urakka käsittää kuitulinjan, höyryvoimalaitoksen, kuivauskonesalin, lipeämön ja kuorimon rakentamisen eli lähes 300 000 m³. Rakennusyhtymän toimitusjohtajana ja Kuusanniemen työpäällikkönä toimii insinööri Mikko Kelo-puro.

Tehtaan suurin rakennus, kuitulinja, tulee olemaan tilavuudeltaan alun toistasataatuhatta kuutiota. Sen rakennustyöt koko pituudeltaan ovat jo käynnissä. Niin ikään höyryvoimalaitoskompleksista on menossa haihduttamon sekä säiliöken-tän rakentaminen. Kuivauskonera-kennuksen sekä kuorimon perus-

rakentamisen kanssa ja ne laajenevat tietenkin sitä mukaa, kun rakentajat pääsevät alta pois.

Rakentaminen on totista hommaa ainakin näistä vakavista ilmeistä päätellen. Työmaakokous on parhaillaan menossa. Pöydän päässä kokouksen puheenjohtaja yhtiön rakennuspäällikkö Sven-Åke Lemström.

Mutta heti kun joku tavoite on saavutettu, pääsee tyytyväisyys peittelemättä esille. Högforsin Heinolan tehtaan toimittama apukattila on asennettu ja kattilan pesässä palaa tuli. Tämän tehtaan ensimmäiseksi valmistuneen laitoksen käyttöön ottaminen tapahtui marraskuun 20 päivänä.

Alakuvassa päivänsankari, jonka tehtävänä toistaiseksi on rakennustyömaalla tarvittavasta lämmöstä huolehtiminen.

tuna jo n. 700, josta yhtiön omaa väkeä n. 170. Lähitulevaisuudessa työntekijäin luku tulee yhä kasvamaan.

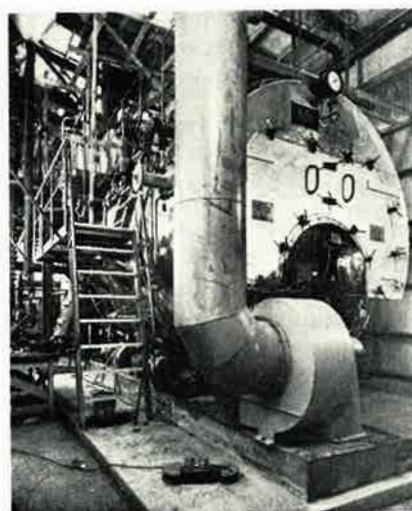

tuksia kaivetaan. Rakennusliike Palmbergin omana urakkana suoriuttama korjaamo- ja konttorirakennus alkaa olla valmistusvaiheessaan, samoin yhtiön rakennusosaston omana työnä rakentama kylmävarasto.

Kaikkiaan tarvitaan Kuusanniemen tehdasta varten rakennuskuutioita n. 370 000. Varsinainen rakennusvuosi on kuluva vuosi. Asennustöiden on suunniteltu alkavan ensi heinäkuun puolivälissä rinnan

Paitsi rakennustöiden laajuutta herättää Kuusanniemessä huomiota uudenaikainen rakennustapa. Rationalisointi, voimakkaat ja monikäyttöiset koneet ja sarjatuotantona valmistetut elementit ovat leimaa-antavia uudenaikaiselle rakentamiselle. Rakentamisesta on kehittynyt myös eräs teollisen toiminnan haara, johon sovelletaan nykyajan keksintöjä ja tekniikkaa.

Tällä hetkellä on Kuusanniemessä työntekijöitä johto mukaan luet-

Kuusanniemen teollisuusrata rakenteilla

Kuusanniemen tehtaan rakentamisen rinnalla on myös Kuusanniemen teollisuusradan rakentaminen hyvää vauhtia edistymässä. Ratatyön suorittaa Rautateiden yhdeksäs ratajakso päällikkönsä dipl. ins. A. J. Ikkalan johdolla. Suunnitelmat on laadittu yhdessä yhtiömme teknillisen johdon kanssa ja yhtiö osallistuu myös radan rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Kuusanniemen radasta ei tule tavanomainen tehtaan rataverkkoon yhdistävä pistoraide, vaan samalla se varsin suurisuuntaisella tavalla ratkaisee Kuusankosken tehtaiden rautatieyhteydet ja keventää lii-

kenneruuhkaa Savonradan eteläpäässä. Aikanaan Kymintehtaan ja Voikkaan tehtaan yhdistäminen pistoraiteilla Savon rataan oli suuri edistysaskel, suorastaan yksi näiden tehtaiden kasvun ja menestymisen edellytys. Liikenne oli Savon radalla silloin hiljaista ja rautatieyhteys ratkaistiin yksinkertaisesti siten, että pääraiteesta Tanttarin

9:n ratajakson päällikkö A. J. Ikkala (kesk.), ratainsinööri Veli Kalme (vas.) ja vastaava rakennusmestari Pekka Niemi kuvattuna rakenteilla olevalla Kuusanniemen keskusratapihalla

kohdalta vedettiin pistoraide Kymintehtaan ja edelleen siltaa myöten Kuusaan saareen saakka. Tämä rautatieyhteys valmistui v. 1892. Parikymmentä vuotta myöhemmin jatkettiin pistoraidetta Tanttarin vaihteelta Kouvolan ratapihalle saakka. Savon radan lähtösuunnan muututtua siirrettiin vastaavasti myös Kymintehtaan raide. Se on kuitenkin edelleen pistoraide eikä Kymintehtaan ja Voikkaan välillä ole tänäkään päivänä yhdysrataa, nykyisin ei enää kapearaiteistakaan, koska se aikansa eläneenä ja rationalisointiin sopeutumattomana on purettu. Ainoastaan Kouvolan ja Harjun kautta kiertämällä Kymintehtaan ja Voikkaan ovat rautatieyhteydessä keskenään. Matkaa kertyy 23,5 km ja jos esimerkiksi vaunujen vaihtoa joudutaan näiden tehtaiden välillä suorittamaan, koituu siitä kustannusten lisäksi ajanhukkaa.

Yhteys Savonradalta Voikkaalle on säilynyt aivan alkuperäisessä muodossaan. Harjun sillan pohjoispuolella juna joudutaan pysäyttämään ja kääntämällä linjavaihde Voikkaalle menevälle pistoraiteelle

Tältä kohtaa tulee yhdistetty rautatie- ja maantiesilta ylittämään Kymijoen Kuusanniemen ja Mattilan välillä

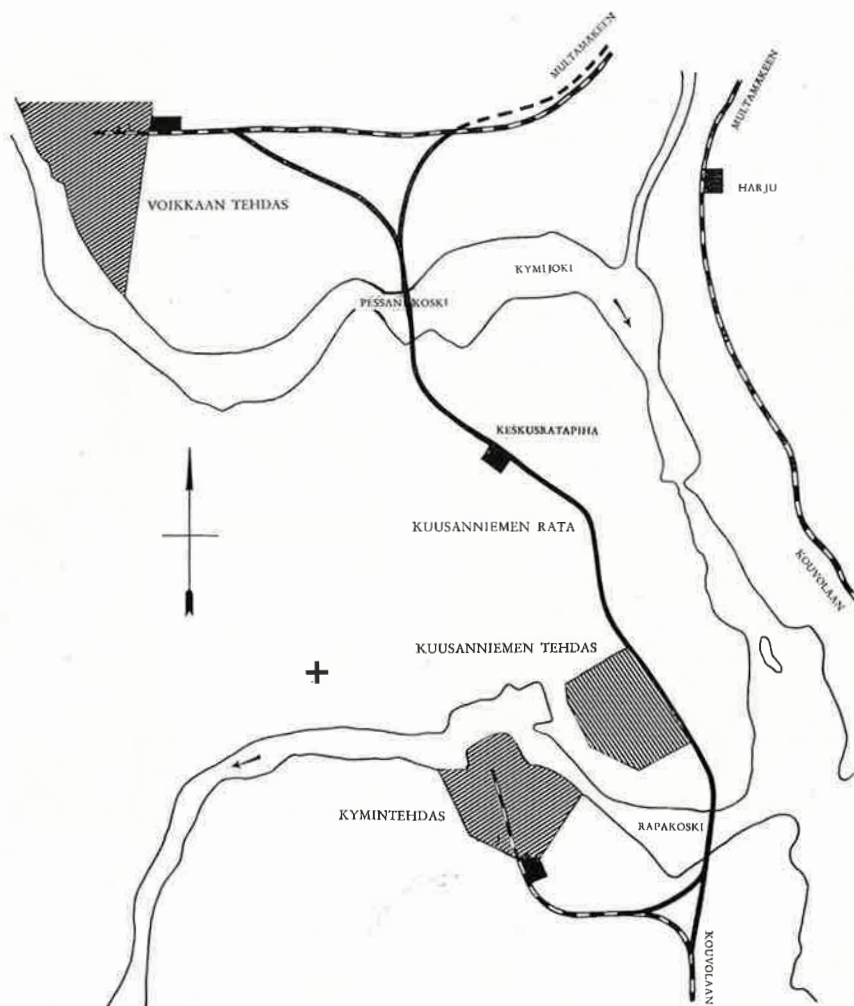
Kuusanniemen tehdasrata ratkai-
see Kuusankosken tehtaiden rauta-
tieyhteydet kaukonäköisellä taval-
la. Etelässä rata erkanee Kyminteh-
taalle johtavasta raiteesta Tanta-
rissa. Rata ylittää Kymijoen Rapa-
kosken kohdalla jatkuen Kuusan-
niemen tehdasalueen itäpuolitse
pohjoisluoteissuunnassa Pessankos-
kelle, minkä ylitettyään se haarau-
tuu toisen raiteen johtaessa Voik-
kaan tehtaalle ja toisen yhtyessä
nykyiseen Voikkaan—Harjun ra-
taan. Myöhemmässä vaiheessa rata
ulotetaan aina Multamäkeen saak-
ka, joten edellä mainittu linjavaih-
de pääsee silloin vihdoinkin ansait-
semaansa lepoon. Tanttarin ja Voik-
kaan nykyisen radan välinen ra-
kennettava rataosa on pituudeltaan
8 km ja kun se ulotetaan Multamä-
keen saakka, kertyy pituutta 13 km.
Tällöin siis Multamäen ja Kouvolan
välille tulee kaksi ratayhteyttä.

Ratajakson päällikkö Ikkala kertoi lehdellemme, että radan raken-

nustyöt aloitettiin viime vuoden helmikuussa. Vuoden loppuun mennessä oli maata siirretty 160 000 m³ ja kalliota louhittu 23 000 m². Maatyöt on arvioitu saatavan ensimmäisen rakennusvaiheen osalta valmiiksi viimeistään tulevaan syksyyn mennessä. Pääradalla on siirrettäviä määstöjä 380 000 m³, josta ensimmäisen vaiheen osuus on 240 000 m³. Mainittakoon, että Voikkaan Multamäen väliselle osalle joudutaan tekemään 244 metrin pituinen tunneli. Kymijoen sillat muodostavat kuitenkin vaikeimmat rakennuskohteet. Niissä on myös pituutta: Rapakosken sillassa 210 ja Pessankosken 193 m maatuotet mukaan luettuna. Molempiin siltoihin rakennetaan yhteinen ajorata moottoriajoneuvoille ja junille sekä sil-

tojen molemmille sivuille puolen-
toista metrin levyiset jalkakäytävä-
ulokkeet samaan tasoon ajoradan
kanssa. Urakkasopimukset siltojen
rakentamisesta on jo tehty ja Pes-
sankosken sillan valmistelutyöt
pantu alulle. Jokisiltojen lisäksi
rakennetaan ainakin kaksi alikul-
ku- ja kaksi ylikulkusiltaa sekä yksi
silta jalankulkijoita ja pyöräilijöitä
varten.

Kuusanniemen ratatyömaalla on tällä hetkellä satakunta miestä ja 20—25 kuorma-autoa, joten Kuusanniemen tehdas on myös tällä tavoin lisännyt työtilaisuuksia Kuusankoskella.

Isoäidin hellasta nykypäivän puu- lieteen

Högforsin Tehdas on valmistanut tehdasvalmisteisia puuliesiä viime vuosisadan keskivaiheilta alkaen. Tänä aikana on liesien ulkonäössä tapahtunut merkittävää kehitystä. Kun isoäitimme askaroi keittiössään, oli hänen lietensä suuri ja turvallisen tuntuinen. Se hallitsi koko keittiötä. Liesi oli koristeellinen, varsinkin sen luukut olivat ajan makusuunnan mukaisesti kaunistettu. Vaikkakaan sen koristeellinen ulkoasu ei vastaa nykyajan vaatimuksia, emme voi olla antamatta tunnustusta ajan liesisuunnittelijoille. Vanhan lieden kaksi lämpökaappia, kuumavesisäiliö ja paistinuuni pikku hienouksineen takaisivat vielä nykyhetken emännällekin täysin miellyttävät työskentelymahdollisuudet. Lieden koristetut pinnat keräsivät kuitenkin pölyä ja li-

Isoäidin Högfors-
liesi oli suuri ja
ajan tyylin
mukaan
koristeellinen

Erästä välivaihetta
liesimallien
kehityksessä
edusti kunnialla
Högforsin Siro-Maja

käytössä talossa, jossa oli keskimäärin 30 henkeä päivässä. Nyt liesi on palanut loppuun. Myös muut rautaesineet, joissa on nimi Högfors, ovat taatusti hyviä. Tahdon tunnustukseksi lähettää tämän hyvin ansaitun kiitoksen."

Kun tuo kiitoksen ansainnut liesi valmistettiin, niin sen kasasi alusta loppuun saakka yksi ja sama mies. Liesi kaikkine varustuksineen koottiin silloin kahdessa päivässä. Nyt Högfors tekee pääartikkelien ohessa 4 000 puuliettä vuodessa.

Eikö puuliesien aika ole jo ollut ja mennyt? Kaupunkipaikoissa ne ovat väistymässä sähkö- ja kaasuliesien tieltä, mutta vielä nytkin noin puoli miljoonaa suomalaista perheenemäntää työskentelee puulieden ääressä.

Tämän vuoksi ovat Högforsin Tehdas ja Porin Konepaja yhteistyössä kehittäneet uuden nykyajan vaatimuksia vastaavan puulieden. Siitä osoituksena on helmikuussa markkinoille toimitettu uusi liesimalli. Högforsin Tehdas valmistaa

Uusi Siroliesi muistuttaa muotoilultaan
sähkö- ja kaasuliesiä

tästä mallista pienempikokoista nimeltä 'Siroliesi' Porin valmistaessa suurempikokoista, jonka nimenä on 'Kotiliesi'. Liedet ovat ulkonäöltään samanlaisia.

Suuri musta liesi on kadonnut ja tilalle on tullut pienikokoinen, tehokas, nykyaikaiseen keittiöön sopiva valkoinen liesi. Liesimalli muistuttaa muotoilultaan uusimpia sähkö- ja kaasuliesiä. Ulkonäkö on taitelija Antti Nurmesniemen käsialaa.

Liesi on uudistunut myös sisältäpäin. Tehtaan piirustuskonttori ja suunnittelija Into Laitio ovat tehneet uuteen liesimalliin merkittäviä parannuksia. Ehkä olennaisin piirre on asiallisuus. Kaikki turhat

kaa. Musta väri teki siitä myös tarpeettoman painavan tuntuisen. Mutta jo silloin liedet valmistettiin hyvin, niin että näitä liesiä on ollut käytössä korjaamattomina näihin päiviin saakka. Tehdas onkin saanut tunnustusta liesiensä kestäväydestä. Talousneuvos Akseli Brander kirjoitti: "Neljäkymmentä vuotta takaperin ostin Högforsin hellan. Se on ollut erinomainen ja joka päivä

koristukset ovat kadonneet. Lieden keittotasoa, joka kohoaa sentin muun keittiökaluston normikorkeutta ylemmäksi, on tehty kahtena isona laattana. Näin vältetään likaa ke-
räävistä ylimääräisistä raoista. Lieden yläpintaan on sorvattu kattilapaikat n.s. keittotasot, joista toisen kohdalla tason alapuolella on tulipiikit.

Koko liesi on hyvin eristetty. Etuosa ja luukut on eristetty vuorivanulla. Sivuilla on ilmaeristys. Keittiön lämmitystä ei ole silti unohdettu. Sivujen ilmaeristyksen välityksellä johdetaan lämmintä ilmaa keittiöön. Lieden kestokyvyn säilyttämiseksi on liesin sisällä suojattu tulenkestävällä muurauksella tai massalla kaikki avotulen kanssa tekemisiin joutuvat osat.

Paistinuunin rakenne poikkeaa entisten rakenteesta. On palattu takaisin vanhaan suomalaisen tuvan leivinuuniin, jossa uunin yläosaan jäi lämpömatto, joka varasi kuumaa ilmaa luukkua avattaessa. Tämä on saavutettu uudessa liedessä siten, että uunin suuluukku sijaitsee tavallista alempana, jolloin uunin yläosaan jää mainittu lämpövaraus. Uunin lämpötilaa voidaan säätää pellin avulla. Perheenemäntä voi myöskin todeta uunissa vallitsevan lämpötilan, sillä uuniin on sijoitettu metallinen lämpötilanosoitin, jonka asiallinen näyttötaulu on liesin etusivussa uuninluukun yläpuolella.

Lieden asentaminen savuhormiin käy nopeasti mukanaolevan väliskappaleen avulla. Liesi on myös suunniteltu siten, että sillä on useita liitännäismahdollisuuksia. Tästä johtuen sitä toimitetaan sekä oikea- että vasenkätisenä. Jos savuhormi sijaitsee liesin oikealla puolella, on tulipesä liedessä vasemmalla ja päinvastoin.

Monet perheenemännät ovat edelleen sitä mieltä, että mikään muu liesi ei pysty koskaan voittamaan aitoa elävää tulta ruoanvalmistuksessa. Varsinkin leivän ja leivonnaisten valmistuksessa tämä näkökanta on huomionarvoinen. Puuliedellä on näin vankka kannattaja- ja käyttäjäjoukkonsa, jonka avuksi nyt on kehitetty uusi liesimalli. Säilyttämällä vanhan puulieden mainiot ominaisuudet uusi liesi samalla sulautuu nykyaikaisen keittiön kaapirivistöön.

Maan suurimmat lämmينvesikattilat Jyväskylässä

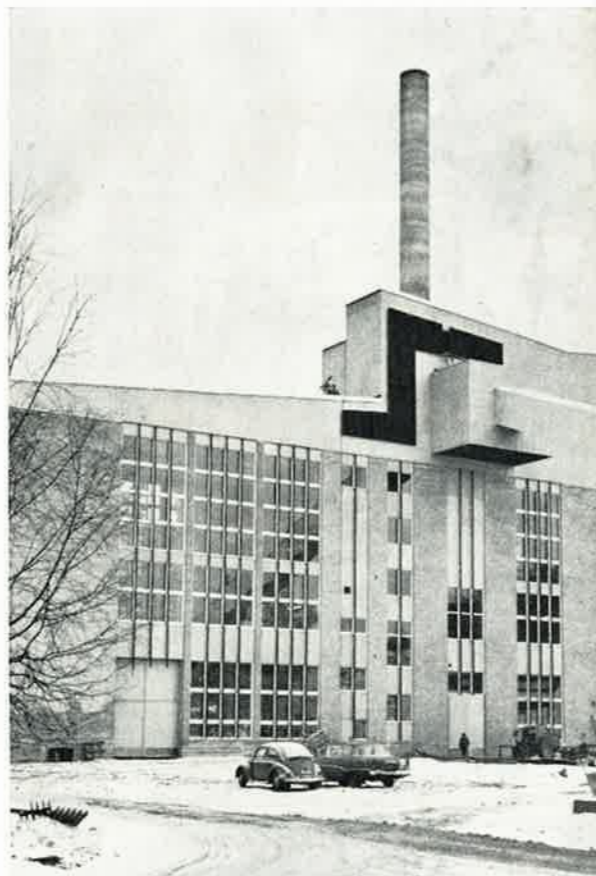
Jyväskylän kaupunki on ensimmäisinä paikkakuntina maassamme ryhtynyt rakentamaan kaukolämmityslaitoksia lähinnä lämmön- ja voimansaantinsa turvaamiseksi. Jo neljä vuotta sitten valmistui Viitaniemen lämpökeskus. Sen lämpökattilan valmisti Högforsin Heinolan Tehdas. Kun laitos osoitautui tarkoitustaan vastaavaksi, rakennettiin 1962 toinen suurempi lämpövoimalaitos Savelaan. Tämän mittasuhteiltaan varsin merkittävän yrityksen ensimmäinen rakennusvaihe valmistui viime joulukuussa.

Savelaan on Heinolan Tehdas toimittanut tällä hetkellä maamme suurimman lämmينvesikattilan. Kattilan koosta antavat seuraavat luvut jonkinlaisen käsityksen: korkeus 25 m ja teho 15 Gcal/h, joka vastaa noin 1 500 tavallisen omakotitalon keskuslämmityskattilaa.

Jyväskylän kaupunginjohtaja Veli Järvinen (vas.) ja isännöitsijä C. J. Cedercreutz Savelan lämpövoimalaitoksen esittelytilaisuudessa

Polttoaineena käytetään pääasiallisesti puuhaketta ja sahanpurua, mutta kattilaan on asennettu myös täydelliset öljynpolttolaitteet. Polttohakkeen kulutus on 22 m³ tunnissa. Hake saa olla hyvin märkää-

Savelan lämpövoimalaitos

kin, sillä kattilassa voidaan polttaa polttoainetta, jossa 50 % kokonaispainosta on vettä.

Kattila pystyy lämmittämään 700 000 m³ asuinrakennuksia. Jo nyt on kaukolämmitysverkkoon liitetty 1 100 asuntoa vastaten noin 420 000 m³. Lähiaikoina tulee vielä liitettäväksi uusia tilaajia.

Laitosta suunniteltaessa ja toteutettaessa on erityisesti pyritty taloudelliseen käyttöön ja suureen käyttövarmuuteen. Laitos on varustettu monipuolisella säätö- ja valvontakojeistolla, jonka avulla keskitetysti erityisesti valvontahuoneesta käsin voidaan seurata ja säätää tapahtumia kattilassa ja kaukolämmitysverkostossa.

Kun Savelan lämpövoimalaitos otettiin vuodenvaihteessa käyttöön, voitiin Viitaniemi siirtää vara-asemaksi. Näiden molempien laitosten kattilat ovat osoittautuneet toimintavarmoina ja muutenkin hyvin paikkansa täyttäväksi. Högfors on näin omalta osaltaan ollut merkittävällä tavalla mukana suunniteltaessa ja kehitettäessä Jyväskylän lämpövoimalaitoksia.

Högforsin Tehtaan Konepajakoulu 20-vuotias

29 uutta ammattimiestä sai
päästötodistuksen joulukuussa

Viime vuoden lopussa Högforsin Tehtaan Konepajakoulu päätti 20:nneen lukuvuotensa. Konepajakoulu on saavuttanut arvossapidetyn aseman maamme ammattioppilaitosten joukossa ja erityisen suuri on sen merkitys ollut Högforsin Tehtaalle sekä Karkkilalle pätevän ammattityövoiman kouluttajana ja yleensäkin nuorison kasvattajana.

Jo ennen sotia, mutta varsinkin sotavuosina kävi Högforsin Tehtaalla selvästi ilmi järjestelmällisen

ammattikoulutuksen tarve. Tehtaan silloinen toimitusjohtaja vuorineuvos Gustaf Arppe ja teknillinen johtaja Ernst Alander pohtivat tilannetta ja järjestivät seuratalolle yleisen neuvottelutilaisuuden. Läsnäolijat, joita oli saapunut yllättävän runsaslukuisasti, olivat yksimielisiä koulun tarpeellisuudesta ja lausuivat ilonsa siitä, että vaikeasta ajankohdasta huolimatta ajatusta oli ryhdytty toteuttamaan.

Koulu syntyiikin nopeasti. Tehdas

perusti oman ammattikoulun nimellä Högforsin Tehtaan Konepajakoulu ja valtioneuvoston lupa saatiin jo saman vuoden lopulla. Tammikuussa 1943 koulu avasi ovensa 22 karkkilalaisen nuorukaisen aloittaessa 4-vuotisen koulun ensimmäisen lukuvuoden.

Koulun perustajista vuorineuvos Arppe oli johtokunnassa mukana aina eläkkeelle siirtymiseensä vuoteen 1958 saakka ja tehtaan teknillinen johtaja E. Alander on koko ajan toiminut koulun johtokunnan puheenjohtajana. Myös tehtaan nykyinen johtaja, isännöitsijä C. J. Cedercreutz kuuluu johtokuntaan. Koulun ensimmäisenä rehtorina toimi maisteri Urho Verho ja hänen jälkeensä majuri Urho Lepikko. V. 1947 tuli koulun rehtoriksi insinööri T. Nissinen, joka 15 vuoden ajan on tarmokkaasti kehittänyt kouluaan ja isällisin ottein kasvattanut suuren joukon nuoria ammattimiehiä. Koulun vanhimmat työnopettajat Aarre Lundberg konepajalinjalla ja Paavo Saaristo valimolinjalla ovat olleet opettajantoimissaan jo vuodesta 1946 lukien. III:n ja

Yli-ins. E. Alander ojentaa todistuksen ja stipendin kurssin priimukselle piirtäjätyökaluviilaaja Pertti Sirenille. Keskellä rehtori T. Nissinen.

IV:n luokan oppilaat ovat saaneet varsinaisen työnopetuksensa tehtaan tuotanto-osastoilla esimiehinään ja kouluttajinaan lukuisa joukko insinöörejä sekä työnjohtajia. Teoria-aineitten opetuksessa on rehtorin apuna ollut useita tuntiopettajia. Nykyään on koulussa toinenkin vakinainen opettaja insinööri Pertti Jaanu. Liikuntakasvatukseen on koulun opetusohjelmassa aina myös kiinnitetty suurta huomiota, samoin oppilaiden vapaaehtoiseen harrastustoimintaan.

Alkuaikoina koulun oppilasmäärä pysytteli 60 seuduilla, mutta on sittemmin suurentunut ollen nykyisin 115—125 oppilasta. Kouluun pyrkijöitä on aina ollut runsaasti, huomattavasti enemmän kuin mitä on voitu ottaa. Kaikkiaan 330 oppilasta on tähän mennessä saanut päästökirjan. Jokaiselle konepajakoulun suorittaneelle oppilaalle on voitu järjestää työpaikka joko Högforsin päätehtaalla tai tytäritehtailla. Varsin monet ovat konepajakoulussa saamaltaan ammattipohjalta jatkaneet opintojaan muissa teknillisissä oppilaitoksissa. Niinpä Högforsin konepajakoululaisista on 4 valmistunut insinööriksi ja parhaillaan 6 on opiskelemassa teknillisessä opistossa. Teknikkoja on valmistunut 55 ja tällä hetkellä opiskelee teknillisissä kouluissa 37. Ammatti- ja kansalaiskoulujen opettajia on tullut 8:sta konepajakoululaisesta ja monet ovat myös kirjeopistojen kautta jatkaneet opintojaan. Useat ovat pelkästään konepajakoulun ja sen jälkeen saamansa työkokemuksen perusteella päässeet työnjohtaja-asemaan. Tämä kaikki puhuu vakuuttavaa kieltä konepajakoulun opetuksellisesta tasosta ja oppilasmaailman laadusta sekä yritteliäisyydestä.

29 uutta ammattimiestä

20:nnen lukuvuoden päättäjäisiä vietettiin seuratalossa joulukuun 2 p:nä. Alkajaisiksi tehtaankorkesteri soitti konttoripäällikkö Esko Vahteran johdolla. Puheen piti rehtori T. Nissinen ja oppilaskunnan puolesta puhui IV:n luokan oppilas Olavi Eteläpelto. Oppilas Aarre Vehviläisen johdolla esiintyi trio Keernapojat ja liikuntaohjaaja Leo Savolaisen johdolla pojat antoivat

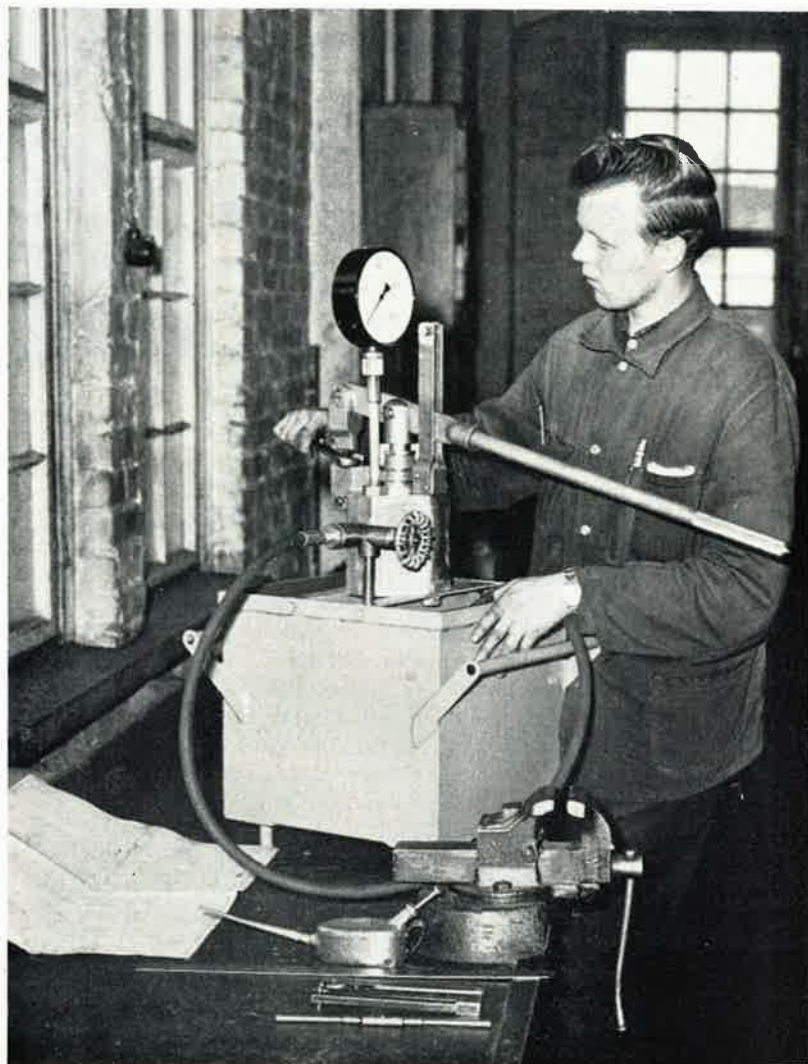
koti- ja työpaikkavaimisteluesityksen. Todistusten ja stipendien jaon suoritti koulun johtokunnan puheenjohtaja yli-insinööri E. Alander.

Stipendejä saivat seuraavat koulunsa päättäneet: Pertti Siren, Aarre Vehviläinen, Vesa Laari, Timo Hänninen, Olavi Eteläpelto, Lasse Rättö, Keijo Kukkanen, Erkki Olin, Veli Iso-Koivisto ja Väinö Niemi.

Koulun muista oppilaista saivat stipendejä seuraavat: Antti Ruunanieniemi, Erkki Mäntynen, Pentti Koi-vunen, Lauri Vekkilä, Ilpo Pulli, Risto Saarelainen ja Niilo Heinonen.

Päästötodistuksen saivat jyr-sijä Paavo Alanko, työkalusorvaaja Olavi Eteläpelto, työkaluviilaaja Aatos Etolen, sorvaaja Raimo Hakala, putkiasentaja Esa

Hildén, sähköasentaja Timo Hänninen, viilaaja Veli Iso-Koivisto, piirtäjä-jyrsijä Juhani Järvinen, työkaluviilaaja Kalevi Karlsson, putkiasentaja Matti Koskinen, piirtäjä-sorvaaja Keijo Kukkanen, työkaluhioja Osmo Kylmäkorpi, työkaluviilaaja-karkaisija Raimo Laakso, sorvaaja Vesa Laari, jyrsijä Pentti Latvaniemi, työkaluviilaaja Erkki Lehtiranta, mallipuseppä Timo Lingman, mallipuseppä Juhani Niemi, ohutlevyseppä Erkki Olin, työkalusorvaaja Asko Paunila, piirtäjä-viilaaja Lasse Rättö, viilaaja Pasi Saarinen, työkaluviilaaja Pekka Salminen, piirtäjä-työkaluviilaaja Pertti Siren, viilaaja Risto Suominen, työkaluviilaaja Keijo Taipalvesi, paksulevyseppä Pertti Tervo, työkaluviilaaja Aarre Vehviläinen ja työkalujyrsijä Lauri Vuorinen.

Viilaaja Pasi Saari-nen valmisti am-mattityönäytteensä painepumpun, jolla voidaan todeta mm. kattilaliitteiden vedenpitävyys.

Verlan konttorirakennuksen pääty on kuin kirkontorni

Verlassa ei vanhene

Sanalla ruukki on ajatuksissamme jo niin vanhahtava sisältö, että alamme pitää sitä historiallisena käsitteenä. Nopea teknillinen kehitys ja kaupunkilaistumisen tunkeutuminen syvälle maaseudulle ovat pyyhkaisseet pois ruukki-idyllin. Se elää enää vain vanhojen ruukilaisten muistoissa ja kirjallisissa kuvauksissa.

Mutta ei sääntöä ilman poikkeusta. Keskellä uusiasiallista aikaamme ja kaiken lisäksi yhtiömme omasta piiristä löydämme vielä toiminnassa olevan ruukin, joka on säilyttänyt puhtaana kaikki ruukkimiljöön tunnusmerkit. Tällainen on pieni Verlan tehdas kauniine ympäristöineen. Se on kuin elävä muisto menneiltä ajoilta. Tosin tehtaan rinnalle on noussut vesivoimalaitos edustamaan nykyaikaa ja tulevaisuutta, mutta koristeellisen tehdasrakennuksen sisällä tehdään yhä tänä päivänä ikivanhalla hiomakoneella puuhioketta, joka jalostetaan edelleen käsipahviksi. Ei ole tehty äkillistä tehtaan toiminnan lakkauttamispäätöstä, vaan vanhat työntekijät ovat saaneet edelleen jatkaa työtään ruukin palvelijoina.

Tästä tehtaan käynnissä pitämisestä johtuen verlalaisten keskuudesta löytää miehiä, jotka nykyaikaisen järjestyksen mukaisesti olisivat oloneuvoksia, mutta Verlassa he jatkavat työtään kuin ei yli-

määräisiä ikävuosia olisikaan kartunut heidän harteilleen.

Verlassa käydessämme valitsimme tällaisista teräsvaareista haastateltavaksemme kaksi, jotka kaiken lisäksi ovat kultamitalein palkittuja työn veteraaneja, siis palvelleet yhtiötämme puoli vuosisataa. Harvinainen saavutus sekin, että pienessä tehtaassa on yhä edelleen remmissä kaksi kultamitali miestä.

Aloitimme ikä- ja palvelusvuosiltaan nuoremasta, 68-vuotiaasta Antti Kaivolasta, joka tammikuun 17 päivänä sai yhtiömme ansiomerkin 50-vuotisesta palveluksestaan. Antti Kaivola on paljasjalkaisia verlalaisia samoin kuin hänen vaimonsakin. Antin isä oli saapunut Verlaan Iitin Vuolenkoskelta silloin kun tehdasta alettiin rakentaa. Hän toimi hiomakoneen hoitajana ja Antin äitikin oli tehtaan töissä pahvikuivaamossa. Jo 9-vuotiaana Antti aloitti itse eläntönsä hankkimisen ensin paimenkoikana ja sitten renkinä Verlan lähitaloissa. Mieheksi vartuttuaan hän tuli Verlan tehtaan töihin. Mihinkäs muualle, sillä Verlassa tehdastyö periytyi isältä pojalle, kuten toispaikkakuntalaisten oli tapana sanoa.

Kysyimme, eikö Antti Kaivolalla mieleen ollut koskaan juolahtanut

lähteä maailmaa katsomaan Jaalan kirkonkylää ja Selänpäätä kauemmaksi, joissa nuoret siihen aikaan joskus pistäytyivät iltamissa ja tansseissa. Hän kertoi saaneensa Amerikan matkakuumeen alle 20-vuotiaana, mutta hän selviytyi siitä ennen kuin ennätti ryhtyä matkailtua hankkimaan. Sen jälkeen ei mikään ole järkyttänyt hänen verlalaisuuttaan. Jos hän on joskus tehnyt kylämatkan kauemmaksi, niin pian on mieli palannut takaisin kotiin. Yleensä kävi niin, että vaikka joku lähtikin muualle ansioituihin, pakotti koti-ikävä hänet pian Verlaan takaisin.

Kotielämän ohella Antti Kaivolan maailman on täyttänyt kaksi asiaa: päivästä toiseen jatkuva työnteko tehtaassa ja uistimella sekä ongella varustettuna liikkuminen Verlan lähivesillä. Antti Kaivola on paitsikin töitä lujasti. Hän on toiminut hiojana, lämmittäjänä, pakkaajana ja rakennusmiehenä. Nykyisin hänen päätehtävänsä on pahvikollien tekeminen, mutta siinä sivussa hän joutuu tekemään monenlaista muuta työtä. Hän onkin kaikkeen valmis, sillä hän osaa tämän tehtaan työt ja taidon lisäksi hänellä on yhä karhun voimat.

Hän muistelee entisiä aikoja, jolloin työvuoro kesti 12 tuntia. Verlassa kyllä pidettiin pyhää, toisin sanoen tehdastyöt lopetettiin sun-

Ei ole nuoremilla menemistä kilpasille Antti Kaivolalla kanssa pahvipaalin teossa

nuntaiaamuna klo 6 ja aloitettiin jälleen illalla klo 6. Mutta Kaivolapa päätti luopua vapaasta sunnuntaistakin — korkeampi palkka houkutteli — ja hän pyysi päästä kattilahuoneelle lämmittäjäksi. Pahvin kuivaamisen takia höyryä oli pidettävä päällä sunnuntaisinkin ja niin hänen työviikostaan tuli 7-päiväinen. Lämmittäjän työ oli

ja kärräsi ne oven suuhun. Toisin sanoen hän käsitteli kutakin paalia joko pahvikasana tai valmiina paalina neljä kertaa ja työvuorossaan hän teki tällaisia 200-kiloisia paaleja 36—40 kappaletta.

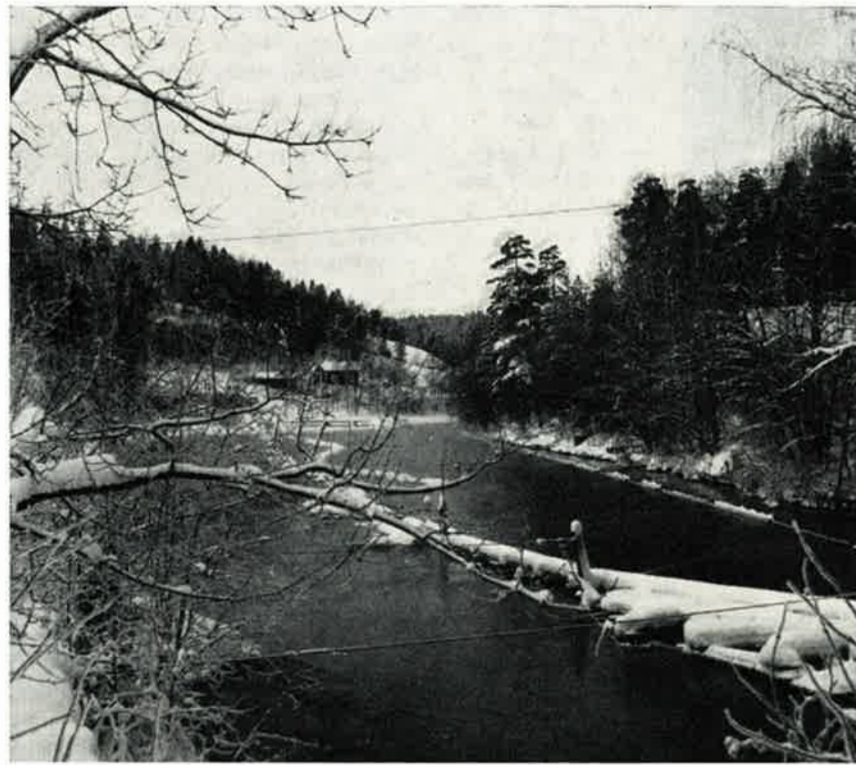
Haastateltavamme sanoi, että enemmän kuin voimaa tarvitaan tässä työssä taitoa. Jokainen liike on suoritettava taiten ja harkiten,

niin ettei paalaaja tuhlaisi voimiaan hukkaan. Ymmärsimme, että niksit ne ovat, jotka tässäkin työssä ovat ammattitaidon salaisuus.

Silloin aikanaan Kaivola kuitenkin kyllästyi lämmittäjän hommaan, koska järvelle ei ennättänyt kuin iltamyöhällä ja aamusydännä. Kaivolalle on uistimen soutaminen ja onkiminen ollut kuin lahja elämältä. Verkkainen soutaminen Verlan kosken niskasta Suolajärvelle ja takaisin ja muutaman hauen nappaaminen virtapaikoista tai pysähtyminen tutuille onkipaikoille, kas tällaisille nautinnoille ei Kaivolalla mielestä mikään vedä vertoja. Kaivolalle tuottaa suurta iloa sekin, että hän saa asua Kamposen rannalla, punaiseksi maalatussa yhtiön talossa, jonka pihamaa viettää kohteita tervaleppiä kasvavaan rantaviivaan. Siinä ovat hänen silmäinsä edessä kaksi hänen elämänsä tärkeintä asiaa: Verlan ruukki ja Verlan kalavedet.

Ei liene mikään sattuma, että toinen kultamitalimies mestari Toivo Sahlberg on myös innokas erämies. Vaistomaisesti teimme johtopäätöksen, että kummankin hyvä kunto ja työkyky ovat kuin luonnon myöntämää korkohyvitystä asianomaisten suuresta kiintymyksestä luontoa kohtaan ja reippailun harrastamisesta.

Mutta kertokaamme mestari Sahlbergista ensin yhtiöläisenä. Hän on jo 71-vuotias ja tulee palvelleeksi yhtiötämme helmikuun 24 päivänä 55 vuotta. Hän on kotoisin Kuusan-

kaikkein raskaimpia, sillä hänen itsensä oli noudettava puut halkotarhasta kesällä kärräämällä ja talvella vesikelkalla. Minkäänlaista varamiesjärjestelmää ei ollut ja saattoi käydä niinkin, että 12-tuntisen vuoron jälkeen sait jäädä jatkamaan sairastuneen työtoverisi tilalle ja sen jälkeen huolehdit jälleen omasta työvuorostasi. Siitä kertyi yhteen menoon puolitoista vuorokautta.

Antti Kaivola antoi meille näytteen hyvästä kunnostaan ja ripeydestään. Hän nosti vaa'alle 200 kiloa pahvia ja viidellä kertaa nosti pinon puristimeen. Sen jälkeen hän asetti pinon päälle kehikon sekä välipuun ja nosti toiset 200 kiloa päälle. Koneen puristettua paalit kokoon hän sitoi ne teräsvanteilla, päästi vapaaksi puristuksesta, keikautti paalit taidokkaasti lattialle

Oli talvi tai kesä, aina on Verlassa kaunista

Antti Kaivola
asuntonsa pihamaalla ruukki
taustanaan

Mestari
Toivo Sahlberg
on palvellut
yhtiötämme
55 vuotta

koskelta yhtiöläisperheestä, jossa oli 11 lasta. Helluntain jälkeisenä tiistaina v. 1905 hän 13-vuotiaana pääsi hevospojaksi sotkemaan savea Kuusaan tiilitehtaalte, joka silloin sijaitsi nykyisten kalalammikoiden kohdalla. Palkkaa sai poika 50 penniä päivässä eli kuusi markkaa kahden viikon tilissä. Siitä hän luovutti viisi markkaa kotiinsa ja piti markan itsellään. Silloin se

oma markka tuntui niin suurelta rahalta, ettei oikein tiennyt mitä sillä tekisi. Oltuaan ulko- ja rakennustöissä Toivo Sahlbergin tie johti puuhiomoon ja sitten paperitehtaan, jossa hän kohosi koneenhoitajaksi ja vuoromestariksi. Kun sotavuosina ja vielä sen jälkeenkin paperitehdas ei käynyt täydellä teholla hän toimi 'pomona' voimallistustyömaalla ja v. 1947 hän sai ano-

mansa siirron Verlan tehtaan mestariksi.

Paljon oli Sahlbergilla tarinaa paperitehtaalte, mutta pysyäksemme Verlassa kysyimme, mikä hänet houkutteli lähtemään suurelta tehtaalte pienelle. Hän kertoi hankkineensa Verlasta parin hehtaarin suuruisen maa-alueen ja rakentaneensa talonkin. Niin tuli Verlan vetovoima vastustamattomaksi ja se olikin hänelle ilon päivä, kun hän pääsi muuttamaan sinne metsästä- ja kalastusmaiden keskelle.

Sahlberg on sitä mieltä, että tehtaalainen ja ennen kaikkea paperimies tarvitsee vastapainoa työlleen ja parhaan keinon siihen tarjoaa retkeily metsissä ja järvillä. Pyssy olalla ja ajokoiran haukunta korvissa Sahlberg on samoillut kaikki tämän seudun metsät Elimäkeä ja Mäntyharjua myöten. Hänellä on ollut 14 ajokoiraa ja jos kaikki Sahlbergin ampumat jänikset peräkanaa pyyhältäisivät Verlan tehtaan sillan yli, niin sotkeutuisi siinä tarkkaavaisinkin laskija rätingeissä. Jänispaistia oli nytkin Sahlbergilla eväittänsä särpimenä, vaikka kuuluvat jänöjussit käyneen harvinaisiksi, niin kuin on veden riistakin huvennut melkein olemattomiin ennen niin kalaisista Verlan vesistä.

Vierailimme mestari Sahlbergin kodissakin, jonne kiersimme Nisuksen kylän kautta. Tie vei yli pakkasessa huuruavan koskenpoikasen ja läpi kauniin kangasmetsän. Siinä oli Sahlbergin talo ihanalla paikalla järven rannalla, metsä takana suojana, suuri omenatarha ja mehiläispesiä talon ympärillä talviuntaan ottamassa ja sauna rannassa. Eipä ihme, jos oma talo ja maisemat olivat houkuttelleet Sahlbergin Verlaan, jossa ihminen ei tunne edes vanhenevankaan.

Verlassa on toden totta vielä vanhan ruukin tunnelmaa, ei yksin tehdas ulkoisissa puitteissa vaan myös ihmisten mielissä, ajatuksissa ja koko olemuksessa.

Mestari Sahlbergin henkisen vireyden ja kepeän askeleen salaisuus ei perustu poppakonsteihin vaan erottamattomaan ystävyteen luonnon kanssa. Luonto on hänen seuranaan työmatkallakin kuten oheiset kuvat kertovat

Kymintehtaalla on ainakin vuodesta 1911 saakka ollut keskeytymättä toiminnassa virkailijoiden rouvien ompeluseura. Sen tarkoituksena on hyväntekeväisyyden suorittaminen. Tämän se on tehnyt kaikessa hiljaisuudessa ja niinpä ompeluseuran esitleminen lehtemekin palstoilla on tähän saakka jäänyt suorittamatta. Aihetta siihen olisi kyllä ollut, jo yli puolen vuosisadan aikana suoritettu epäitsekäs harrastus lähimmäisten hyväksi ja seuran toiminnan näkyvimmat tapaukset, joulumyyjäiset sekä lastenjuhlat keväisin.

Tämänkertaiset joulumyyjäiset oli laajennettu käsittämään myös hauskan ja paljon kaunista sekä

Yli 50-vuotias ompeluseura

Harrastusnäyttelyn aineiston runsaus ja näyttelyn saama suosio oli yllätys järjestäjillekin, kuten tyytyväisistä ilmeistä voi päätellä. Vas. lukien rvat Clara Ekholm, Marianne Cedercreutz, Märta von Graevenitz ja Anne-Beate Brommels

Pitsinnyplästyyny ja näytepitsi toivat mieleen isoäidin aikaisen taidon ja hienostuneen kauneudentajun

mielenkiintoista sisältävän harrastusnäyttelyn ja sen yhteydessä kiintyikin huomio ompeluseuran vaiheisiin sekä toimintaan.

Monille rouville ompeluseura on tullut läheiseksi ja rakkaaksi. Kymmenen vuotta tai kauemmin ovat puheenjohtajina toimineet rvat Elsa Therman, Edith Antell, Brita von

Troil ja vuodesta 1949 lähtien vuorineuvoksetar Clara Ekholm. Rva Märtha Lindblom oli toistakymmentä vuotta rahastonhoitajana ja erityisen ansiokkaan työn on suorittanut rva Eine Rhen, joka on ollut ompeluseurassa yhtäjaksoisesti v:sta 1925 alkaen ja joka paikkakunnan hyväntekeväisyystyöhön pa-

neutuneena on toiminut tärkeässä yhdysnaisen tehtävässä.

Ompeluseura kokoontuu talvikautena kerran viikossa. Näppärien sormien aikaansaamat työn tulokset muutetaan rahaksi myyjäisissä ja kassa karttuu myös lastenjuhlien ja näyttelyiden avulla. Avustustoiminta on koko ajan kohdistunut omalle paikkakunnalle käsittäen entiseen aikaan mm. vaateapua mutta nykyisin yksinomaan ostokortteja. Myös vanhainkotiä on muistettu ostamalla sinne televisio. Ompeluseura toimii vahvistettujen sääntöjen puitteissa ja kuuluu alaosastona Mannerheim-liiton Kuusankosken paikallisosastoon.

Porsliinimaalauksesta on tullut suosittu harrastus

Eläkeläisten joulujuhlia

KUUSANKOSKEN TEHTAILLA

Kuusankosken tehtailla vietettiin eläkeläisten joulujuhlia joulukuun 16 päivänä. Kymintehtaan eläkeläiset kokoontuivat Koskelan saliin ja voikkaalaiset seurataloon. Molemmat juhlapaikat olivat kauniisti koristettu lukuisin elävin

Runsaslukuisesti olivat eläkeläiset saapuneet jälleen omaan juhlaansa

Valve. Rovasti Antti Arppen pitämän joulupuheen jälkeen laulettiin yhteisesti 'Enkeli taivaan lausui näin'. Ohjelmassa seurasi kahvitauko ja sen jälkeen esiintyi Kuusankosken Kirkkokuoro johtajanaan kanttori Tapani Rautasuo. Ohjelmassa oli vielä ammattikoulun oppilaitten esittämää lausuntaa ja

Apulaisisännöitsijä Gustav Rosenqvist (vas.) rovasti ja rva Antti Arppen seurassa

kynttilöin, tulppaanein ja annansilmin.

Kymintehtaalla soitti juhlan aluksi Kuusankosken Orkesteri johtajanaan maisteri Veikko Talvi 'Sikermän joululauluja'. Apulaisisännöitsijä, dipl. ins. G. Rosenqvist lausui tervehdyspuheessaan yleisön tervetulleeksi juhlaan kiittäen samalla eläkeläisiä aikoinaan yhtiön hyväksi tekemästään työstä ja siitä kiinnostuksesta, jota eläkeläiset tuntevat jatkuvasti yhtiötään kohtaan. Ammattikoulun oppilaat esitivät laulua rva Hilka Rautasuon säestämänä ja joulukuvaelman, jonka oli ohjannut rva Eva Saario-

Väliajalla nautittiin kahvipöydän antimista. Rva Gunvor Hixén tarjoamassa kahvia 'oloneuvoksille'

Jouluvirren tutut sävelet kaikuivat Voikkaan seuratalossa

tonttuleikki, jonka oli ohjannut opettaja Elsa Liimatainen. Juhlan päätöksenä nähtiin ammattikoulun oppilaiden esittämä saunakohtaus Seitsemästä Veljeksestä. Ohjaus oli rva Saario-Valveen. Juhla päättyi yhteislauluun ja jokainen eläkeläinen sai lähtiessään mukaansa kaulaan joululehden.

Voikkaan eläkeläisten joulujuhlan aloitti Kuusankosken Työväen Soittajat johtajanaan kapellimestari Pertti Huuhko. Tervehdyssanat lausui yhtiön sosiaalipäällikkö Ake Launikari toivottaen vanhukset tervetulleeksi omaan joulujuhlaansa. Voikkaan Mieslaulu esiintyi opettaja Paavo Laurikaisen johdolla ja kansakoulun oppilaat esittivät kuvaelman 'Joulujulistus'. Joulupuheen piti pastori Edvin J. Laurema kertoen joulun hyvästä sanomasta. Kahvitauon jälkeen katseltiin kansakoululaisten esittämää näytelmää 'Joulukiireet alkavat'. Juhla päät-

Muusta ohjelmasta mainittakoon ro- vasti V. Laitisen esittämä seurakun- nan tervehdys. Lastentarhan lapset esittivät useita jouluaiheisia ohjel- manumeroita. Erityistä mielenkiin- toa vanhusten keskuudessa herätti taiteilija Kari Salmen esittämät tai- kurinumerot elävillä kaneilla. Tilai- suuden väliajalla nautittiin makoi- sat kahvit.

JUANTEHTAALLA

Juantehtaan seuratalon juhlasali oli joulukuun 16 p:nä juhlistettu monin köynnöksin ja kynttilöin vastaanottamaan tehtaan vanhuksia joulujuhlaan. Juhlan aloitti teh- taan torvisoittokunta johtajanaan O. Salin. Marssin sävelten kaikuessa saapui juhlan yllätysvieras, tehtaan entinen isännöitsijä dipl. ins. T. Tim- gren. Hän oli saapunut tervehti- mään vanhoja työntekijöitä aina Porvoosta saakka. Vanhukset toi-

vät joululaulujen tutut sävelet sa- liin, saapuivat tiernapojat lauluil- lansa vanhuksia ilahduttamaan. Juankosken kirkkokuoron esiinnyt- tyä tirehtööri Vihtori Pasurin joh- dolla tilaisuus päättyi yhteisesti laulettuun jouluvirteen.

HALLAN TEHTAALLA

Hallan eläkeläiset kokoontuivat joulujuhlaansa joulukuun 16 p:nä. Seuratalon suuri sali täyttyi ääriään myöten vanhoista hallalaisista. Kar- hulan Lätisen Työväenyhdistyksen soittokunnan kauniit joulusävelet herkistivät mielet muistelevaan menneitä aikoja ja juhlahetkiä, jol- loin tehtaan oma torvisoittokunta aina aloitti kaikki juhlat. Majuri Björn Weckman esitti tehtaan jou- lutervehdyksen. Marttojen tarjoa- mat kahvit maistuivat erinomaiselta. Mielenkiinnolla seurattiin lasten esittämiä lauluja ja leikkejä. Rouva Evo Weckman luki joulukertomuk- sen ja tämän jälkeen tuotiinkin joulupuuro sisään. Joulupukki jakoi kaikille marttojen lahjoittamat kah- vipaketit. Lopuksi hiljennettiin kuuntelemaan lääninrovasti Rurik Tammekean esittämiä ajatuksia joulun merkityksestä.

MUITA JOULUJUHLIA

Högforsin Tehtaan joulujuhla oli 14. 12. seuratalossa. Juhlan aloitti tehtaan orkesteri ja tervehdyssanat lausui sosiaalipäällikkö Erkki Mattsson. Juhlan päänumeroina oli- vat Turun Urheiluliiton tyttöjouk- kuen voimistelu- ja tanssiesityk- set. Taiteilija Kari Salmen taikuri- esityksiä seurattiin niinikään mie- lenkiinnolla. Salintäyteinen yleisö palkitsi esiintyjät lämpimin suosionosoituksin.

Hallan lasten joulujuhlaa vietet- tiin 15. 12. Teol. kand. Pirkko Leh- tiö lausui tilaisuuden aluksi muu- taman sanan. Toukolan pojat esi- tivät kuvaelman 'Valon ritarit' ja tytöt esittivät tonttuleikin. Kansa- koululaiset esiintyivät kuvaelmassa ja Hallan pienimmät olivat tonttu- ja lumihirtaleita. Laulettiin kirk- kain äänin joululauluja ja lopuksi joulupukki toi jokaiselle marttojen lahjoittaman makeispussin.

Juantehtaan eläkeläisten joulu- juhlassa vallitsi kodikas joulu- tunnelma. Vas. juhlan kunniavieras, tehtaan entinen isännöitsijä, T. Timgren

tyi yhteislauluun ja rva Hilda Sten- holmin eläkeläisten puolesta esittä- mään kiitokseen joulujuhlasta, joka vuosi vuoden jälkeen tulee yhtä odotettuna ja toivottuna eläkeläis- ten elämään.

HÖGFORSIN TEHTAALLA

Joulukuun 16 p:nä viettivät Hög- forsin Tehtaan eläkeläiset joulujuh- laa Karkkilassa seuratalon suojissa. Tilaisuuden aloitti tehtaan orkesteri. Isännöitsijä C. J. Cedercreutz esitti eläkeläisille yhtiön tervehdyksen.

votti tervetulleeksi juhlaan dipl. ins. L. Timgren. Tuula Pasasen esitettyä lausuntaa hiljennettiin jouluvirres- tä veisattujen tuttujen säkeistöjen jälkeen kuulemaan joulun suuresta sanomasta lääninrovasti Erkki Pulk- kisen puhuessa. Pia Chydeniuksen esittämän joulukertomuksen ja las- tentarhalaisten leikkien jälkeen oli joulupuuro jo vuorossa. Ennen jou- lupukin saapumista opettajat Leena Horjander ja Aino Ahonen esittivät laulua rouva Airi Pulkkinen säes- täessä heitä. Kun oli kuultu kuinka Kalle Kuosmasen kanteleesta kiiri-

Yhtiömme 25-vuotisansiomerkkejä jaettiin loppiaisena

Loppiaisena vietettiin yhtiömme piirissä jälleen työjuhlia, joissa kuluneen vuoden aikana 25 yhtiöläisvuotta saavuttaneet vastaanottivat ansiomerkinsä. Hopeamitalin saajia oli tällä kertaa kaikkiaan 130. Kuusankosken tehtailla jaettiin 60, Högforsissa 29, Juanteh-
taalla 5, Hallassa 23 ja metsäosastolla

13 25-vuotisansiomerkkiä. Samanaikaisesti jaettiin myös kaksi kultamitalia puoli vuosisataa kestäneestä palveluksesta, Karkkilassa valoja Frans Backmanille ja metsäosastolla Kymen hoito-alueessa metsätyömies Nestori Rihulle. Seuraavassa selostamme näitä juhlia lähemmin.

Kuusankosken tehtaitten ansiomerkkien saajat kuvattuna Koskelassa pidetyssä työjuhlassa

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

Mitalienjakohuuhlaa vietettiin tällä kertaa Koskelan kauniisti koristetussa salissa. Ansiomerkin saajista oli kymmentehtaalaisia 43, voikkaalaisia 16 ja yksi Haukkasuolta. Ansiomerkkien saajien joukossa oli yhtiömme toimitusjohtaja, vuorineuvos K. E. Ekholm, joka viime kesäkuun 30 päivänä tuli olleeksi yhtiömme toimitusjohtajana 25 vuotta.

Isännöitsijä Curt Cedercreutz toivotti ansiomerkkien saajat sekä heidän puolisonsa tervetulleiksi. Hän mainitsi, että 60:sta ansiomerkkien saajasta oli naisia 17 ja miehiä 43. Puhuja jatkoi:

Mielestäni se seikka, että niin monet yhtiöläisistämme saavat ansiomerkin pitkäaikaisesta palveluksesta, ei suinkaan vähennä tämän tunnustuksen osoitukse-
na annetun mitalin arvoa. Päinvastoin näiden ansiomerkkien runsaus tuottaa kunniaa ei ainoastaan kullekin mitalin

Yhtiömme toimitusjohtaja vuorineuvos K. E. Ekholm oli yksi ansiomerkkien saajista

saajalle vaan samalla koko yhtiöllemme.

— Kun on kysymys näinkin mittavasta teollisuusyrityksestä kuin Kymn Osakeyhtiö, riippuu sen menestys useista tärkeistä tekijöistä. Tässä yhteydessä tahtoisin mainita erityisesti kaksi seikkaa: työntekijöiden ja työnantajan väliset suhteet sekä henkilökunnan ammattitaidon.

— Tuskinpa liioittelen, kun katson vuodesta toiseen toistuvan runsaan 'mitalisateen' olevan vakuuttavana osoituksena työntekijöiden ja työnantajan välisistä luottamuksellisista suhteista yhtiössämme. Teollisuus tarjoaa lukuisasti toisenlaisiakin esimerkkejä. Työntekijät vaihtuvat jatkuvasti ja yrityksen henkilöasiat ovat aina kuin käymistilassa. Meidän yhtiössämme ovat asiat onneksi toisin. Ei ole suinkaan harvinaista, että yhtiössämme pitkän työpäivän suorittanut ei ole koskaan muuta työnantajaa palvellutkaan. Ja yleensä nekin, jotka muualta tänne tulevat, näyttävät täällä viihtyvän. Myös virkailija- ja toimihenkilökunnan keskuudessa muodostuvat palvelussuhteet yleensä pitkäaikaisiksi.

— Tällainen vakiintuminen yhtiöläiseksi edistää tietenkin ammattitaitoa. Tehtaissamme ja muilla osastoilla on mitä erilaisimpia työtehtäviä, joihin harjaannutaan ja jotka opitaan itse työssä. Toisaalta ammattikoulutuksen tarpeellisuus on oivallettu täällä jo lähes puoli vuosisataa sitten ja tältä perinteelliseltä pohjalta koulutusohjelmaa on kehitetty ja laajennettu nykyhetken vaatimuksia vastaavaksi. Tässä koulutuskysymyksessäkin eivät työntekijäin

ja yhtiön johdon ajatukset ole menneet riistiin. Kumpikin on pitänyt ammattikasvatusta välttämättömänä ja kun esimerkiksi viime vuosina opetusohjelma on laajennettu käsittämään myös ammatti- miesten jatkokoulutuksen, tämä suunnitelma on saanut varauksettomasti työntekijöiden hyväksymisen.

— Neljännesvuosisata ihmisen elämässä on niin pitkä aika, että se tarjoaa mahdollisuuden jonkinlaisen kokonaisarvioinnin suorittamiseen. Jokapäiväisessä työssämme ja elämässämme meillä saattaa olla murheita ja vastuksia ja väliin tuntuu siltä kuin edistymistä ei tapahtuisi ollenkaan, mutta kun tarkastelemme 25 vuoden pituista ajanjaksoa, tulemme varmaan kaikki myönteisiin johtopäätöksiin. Monet asiat ovat toisin ja luullakseni paremmin kuin neljännesvuosisata sitten. Tietenkin kaikilla muuallakin on tapahtunut edistystä, mutta meitä ilahduttaa luonnollisesti eniten se, että myös yhtiössämme ja omalla paikkakunnallamme on päästy pitkin askelin eteenpäin. Voimme olla

varmat siitä, että täällä saavutetut tulokset koituvat myös kokonaisuuden, maamme ja kansamme hyväksi.

— Arvoisat ansiomerkkien saajat! Mieluisa tehtäväni on esittää teille yhtiömme johdon kiitokset suorittamastanne pitkäaikaisesta, uskollisesta ja tuloksellisesta päivätyöstänne yhtiössämme. Toivon, että tämä yhtiöläisaika olisi tuottanut teille iloa ja tyydytystä ja että työnnne olisi antanut jokapäiväisen ansion ohella sisältöä elämällemme. Toivon teille ja perheille edelleen mitä parhainta menestystä.

Tämän jälkeen isännöitsijä Cedercreutz yhdessä vuorineuvoksetar Clara Ekholmin kanssa ja sosiaalipäällikkö Veikko Salanderin sekä sosiaalitarkastaja Toini Iivanaisen avustamina suorittivat ansiomerkkien jaon. Lisäksi juhlassa esiintyivät Kuusankosken Orkesteri maisteri Veikko Talven ja Voikkaan Sekakuoro opettaja Paavo Laurikaisen johtamana. Juhla päättyi kahvitarjoiluun ja yhteisesti laulettuun 'Työ Suomen hyväks uhratkaamme'.

25-vuotisansiomerkkin saivat tilaisuudessa seuraavat yhtiöläiset:

Kymintehtaalta: Karl Erik Ekholm pääkonttorilta; Kerttu Aranko, Anna-Liisa Hyvönen, Jenny Hyvönen, Elli Kettula, Aili Laitinen, Otto Laitinen, Martta Larimo, Erkki Lassila, Eino Lonka, Kalevi Niveri, Meeri Onnela, Jenny Pulliainen, Sirkka Sihvola, Iisa Telkkinen ja Lempi Vainio paperitehtaalta; Pauli Korppi, Pauli Palmumaa, Aarne Palonen, Usko Tolppala ja Veikko Ukola selluloosatehtaalta; Paul Roitto ja

Ansiomerkkien jaon suorittivat vuorineuvoksetar Clara Ekholm ja isännöitsijä Curt Cedercreutz

Volmar Seppälä klooritehtaalta; Heikki Mäki ja Aati Pulliainen höyryasentalta; Aini Koski, Tapio Kujala, Erkki Raita, Ferdinand Sohlman ja Arvo Toivonen korjauspajalta; Arvo Valto, Tauno Tiuhonen, Hiskias Hyyryläinen, Jaakko Perätalo ja August Vuorela kuljetusosastolta; Eeva Siljander ja Martta Vanonen talousosastolta; Kaino Strid päälaboratoriosta; Toivo Kainlauri, Erkki Ki-

vinen, Veikko Lepistö ja Kaarle Rämä rakennusosastolta; Usko Liimatainen ammattikoululta.

Voikkaalta: Johanna Kokko ja Uuno Nurminen paperitehtaalta; Väinö Pessa selluloosatehtaalta; Reino Sundström ja Tuure Vesalainen karbiditehtaalta; Kalevi Aarnio, Lassi Andersson, Eerik Fagerlund ja Vilho Lahti korjauspajalta; Martti Granat, Tauno Koski-vuolle, Reino Lehtinen, Leevi Simonen, Eino Vesa ja Anna-Liisa Villa rakennusosastolta; Aira Bäckman kuljetusosastolta.

Haukkasuolta: Wiljam Horpu.

Hallassa oli ansiomerkin saajia 23, joten mitalisato henkilökunnan lukumäärään nähden oli poikkeuksellisen runsas

HÖGFORSIN TEHTAAT

Högforsin Tehtaalla jaettiin ansiomerkit 50 ja 25 vuotta palvelulle myös loppiaisena. Juhlatilaisuus pidettiin tehtaan virkamieskerholla, jonne mitalinsaajat oli kutsuttu puolisoineen. Tilaisuudessa olivat läsnä tehtaan johdon lisäksi asianomaisten merkkien-saajien osastopäälliköt.

Kaikkiaan jaettiin 30 merkkiä, joista yksi kultainen ja 29 hopeista. Viimeksi mainituista ansiomerkeistä ojennettiin kuusi Salon Tehtaan ja yksi Rautatien työntekijöille.

Tilaisuuden aluksi soitti tehtaan orkesteri konttoripäällikkö Esko Vahteran johdolla. Isännöitsijä C. J. Cedercreutzin lausuttua läsnäolijat tervetulleiksi tilaisuuteen hän ojensi kultaisen

Ansiomerkin saaneet högforsilaiset. Eturivissä keskellä kultamitalimies valaja Frans Backman

Isännöitsijä ja rva C. J. Cedercreutz ojentamassa ansiomitaleja ja kunniakirjaa varastonhoitaja Sulo Elolle

ansimerkin valaja Frans Backmanille 50 vuoden palveluksesta. Puhuja mainitsi mm.: "Frans Backman on synnynnäisiä ruukkilaisia. Hänen isoisänsä omisti pientilan Järvenpäässä, mutta ansaitsi toimeentulonsa ajamalla tehtaan rahtia Korven aseman ja Karkkulan välillä. Backmanin isä oli tallimie-

Rva Evo Weckman kiinnittää ansiomerkin Martta Tiirakarin rintaan, vas. majuri Björn Weckman

henä Högforsissa pojan syntyessä. Myöhemmin hän muutti Haapolaan etumieheksi, jossa Franskin astui ruukin palvelukseen kansakoulusta päästyään. 21-vuotiaana Frans Backman siirtyi tehtaan valimoon, missä suoritti ansiokkaan ja pitkän työpäivänsä tehtaan palveluksessa. Hän toimi kaavajana ja valajana ja viime vuosina uunimiehenä ja muurarina sulatusuuneilla. Kiitän Backmania hänen pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta työstään Högforsin Tehtaalla ja annan hänelle yhtiön kultai-

sen 50-vuotisansiomerkin kunniakirjoi-
neen."

Isännöitsijä Cedercreutz puhui tämän jälkeen 25 vuotta yhtiötä palvelleille merkinsaajille mainiten mm.: "Tehtämme kehitykselle on ollut onnellista, että sen palveluksessa on henkilöitä, joilla on pitkä palvelusaika takanaan. Kaikkiaan on tähän asti jaettu 27 mitalia 50 vuoden ja 356 mitalia 25 vuoden palveluksesta. 25 vuotta on pitkä aika. Sinä aikana ovat tehtämme paljon muuttuneet. Tuskin kukaan teistä tuntisi ensimmäistä työpaikkaansa. Samoin ovat muuttuneet myös valmistusmenetelmät ja tuotteet. Tänä päivänä meille tarjotaan runsaammin hyödykkeitä kuin koskaan aikaisemmin. Ihmisten työ on pyritty tekemään koneiden ja automatisoinnin avulla entistä helpommaksi. On pelätty, että koneet vähentäisivät ihmisten työtilaisuuksia. Tähän saakka on lisääntynyt tuotanto kuitenkin luonut yhä uusia työmahdollisuuksia. Maailman väestö kasvaa jatkuvasti ja jokaisella uudella yksilöllä on uusia tarpeita, jotka täytyy tyydyttää. Tehtävistä ei tulevaisuudessa liene puutetta.

Kehitys on kokemuksen ja työn tulos. Työtä tekevät kaikki, mutta kehitystä vievät voimakkaasti eteenpäin ne, joilla

on pitkä palvelusaika ja työkokemus takanaan. Te, jotka olette nyt olleet 25 vuotta tehtaan palveluksessa, olette juuri näitä työn veteraaneja, joiden työpanos tehtaallamme on merkittävä. Jokainen teistä vaikuttaa omalla alallaan siihen, että tehtyjä virheitä ei uusita ja kehitys näin kulkee yhä parempaan suuntaan. Kiitän kaikkia teitä suorittamastanne työstä."

Rva Eva Cedercreutz jakoi tämän jälkeen ansiomerkit seuraaville: Salon Tehdas: kassanhoitaja Hilikka Alanko, piirtäjä Pentti Jokisalmi, työsuunnittelija Helge Järvinen, varastonhoitaja Aino Koivu, työkalusorvaaja Erik Ny-

berg ja konekorjaaja Viljo Sinivuori; Hyvinkään-Karkkilan Rautatie: veturinlääkintäjä Tauno Paavola; Högforsin Tehdas: varastonhoitaja Sulo Elo, sulattaja Väinö Kandolin, kirjanpitäjä Nils Karlsson, konekaavaaja Jalmari Kivisalmi, konekaavaaja Antti Koivusilta, aarporaaja Aarne Kujala, keernantekijä Vilho Lahtisalmi, hiekkapuhaltaja Lauri Lehtonen, keernanpoistaja Otto Luoto, poraaja Leo Mattila, puristaja Kaarina Niemi, keernantekijä Väinö Niemi, valimoasentaja Unto Nikander, viimeistelijä Laura Peltonen, hitsaaja Arvo Rintala, aputyöntekijä Toivo Salminen, pakkaaja Viljo Salminen, kattilaliitteiden hioja Kustaa Salo, piirtäjä Liisa Silvan, eristäjä Nils Suominen, teknikko Pentti Vaarasalo ja hiekkamyllyläri Viljo Vaherkoski.

Samassa tilaisuudessa sai ansiomer-

Hyväntuulisia
mitalinsaajia
puolisoineen
Juankosken
kerholla

Jakohetkellä
ilmeet olivat
kyllä totiset: rva
Annele Timgren
kiinnittämässä
merkkiä Veikko
Lipposen
rintapieleen

kin piirityönjohtaja Rudolf Wiksten. Metsänhoitaja C. Block ojensi hänelle ansiomerkin kiittäen uskollista metsämiestä Hyvinkään piirissä tekemästään uutterasta työstä.

Mitalien jaon jälkeen soitti tehtaan orkesteri. Tilaisuus päättyi kahvitarjoiluun, jonka aikana työn veteraanit muistelivat menneitä.

HALLAN TEHTAAT

Loppiaisena suoritettiin Hallan kerholla perinteelliseen tapaan ansiomerkkien jako 25 vuotta yhtiötä palvelleille. Majuri Björn Weckman esitti yhtiön puolesta tunnustuksen sanoja pitkän ja vakaan työsuhteen merkityksestä työntekijäin ja työnantajan kannalta. Hän jakoi tämän jälkeen kunniakirjat rva Evo Weckmanin kiinnittäessä yhtiön hopeamerkit kunniavieraiden rintaan. Kahvipöydän ääressä vietettiin rattoisa hetki kuunnellen Tauno Purtilon huilu-

sooloja sekä katsellen rva Weckmanin esittämiä filmejä.

25-vuotisansiomerkin saivat seuraavat: Eino Adolfsen, Emil Grön, Helvi Happonen, Oiva Hartikainen, Tyyne Heikkilä, Emil Ilén, Teodor Julku, Onni Jäntti, Johannes Kolehmainen, Lauri Kolsi, Mikko Koskinen, Aleksander Kukkonen, Juho Kyllönen, Väinö Lehtinen, Sulo Lommi, Toivo Länsimies, Vappu Niemelä, Kaarlo Ojuva, Niilo Penttilä, Vilho Pohjola, Juho Savolainen, Veikko Teittinen ja Martta Tiirakari.

JUANTEHDAS

Loppiaisena jaettiin perinteellistä tapaa noudattaen ansiomerkit 25 vuotta palvelleille henkilöille. Luovutustilaisuus oli järjestetty tehtaan virkamieskerholle. Dipl.ins. L. Timgren puhui aluksi merk-

kiensaajille kiittäen heitä pitkästä ja uskollisesta palveluksesta. Tämän jälkeen dipl.ins. Timgren jakoi ansiomerkit rouva Annele Timgrenin kiinnittäessä ne asianomaisten rintapieleen. Ansiomerkin saivat Olli Antikainen, Nils Berg, Veikko Lipponen, Ida Pöyhönen, Hannes Räsänen ja metsäosastolta Veikko Toivanen.

METSÄOSASTO

Metsäosaston hoitoalueissa oli niin ikään vuoden alussa järjestetty ansiomerkkien jakotilaisuuksia. Yksi metsäosaston työntekijä sai 50-vuotisesta palveluksestaan ansiomerkin ja 25-vuotis-ansiomerkkejä jaettiin 13.

Kymen hoitoalueessa sai 50-vuotis-ansiomerkin metsätyömies Nestori Rihu ja 25-vuotisansiomerkin metsätyömies Manne Lustig. Mitalit ojensi heille S. I. aluemetsänhoitaja Sten Furuhielm.

Saimaan hoitoalueessa saivat 25-vuotismitalin piirityönjohtaja Väinö Penttilä

ja metsätyömies Väinö Lipsanen. Aluemetsänhoitaja Georg Thomé ja konttoripäällikkö Erkki Palin ojensivat mitalit 6. 1. järjestetyssä tilaisuudessa Savonlinnassa.

Keski-Suomen hoitoalueen Viitasaa-
ren Kaunistossa oli 6. 1. järjestetty kah-
vitilaisuus, jolloin aluemetsänhoitaja
Henry Kvist ojensi 25-vuotismitalin
työnjohtaja Veikko Vännille.

Pohjois-Karjalan hoitoalueessa sai 25-
vuotismitalin työnjohtaja Juho Eronen.
Aluemetsänhoitaja Nils Bützow ojensi
mitalin hänelle Joensuussa 6. 1. pide-
tyssä juhlatilaisuudessa.

Piirityönjohtaja Rudolf Wiksten Uu-
denmaan hoitoalueelta vastaanotti mita-
linsa Högforsin Tehtaan ansiomerkkien
jakotilaisuudessa Karkkilassa 6. 1.

Savon hoitoalueessa saivat mitalin 25
vuoden palveluksesta metsätyönjohtaja
Emil Hartikainen sekä metsätyömiehet
Mikko Stranius ja Toivo Tarkiainen. Yli-
metsänhoitaja Topi Heikkerö ja alue-
metsänhoitaja Kaarlo Niskanen suoriti-
vat mitalien jaon Kuopiossa pidetyssä
tilaisuudessa.

Päijänteen hoitoalueessa saivat 25-
vuotismitalin työnjohtaja Veikko Rän-
nilä sekä metsätyömiehet Veikko Piilo-
nen ja Kosti Toivonen. Mitalit ojensi
heille aluemetsänhoitaja Olli Pesonius.

Juantehtaan mitalienjaon yhteydessä
sai 25-vuotisansiomerkkin työnjohtaja
Veikko Toivanen Juantehtaan hoito-
alueelta.

KULTAMITALIMIES NESTOR RIHU

aloitti palveluksensa metsäosastolla jo
poikasena. Puolen vuosisadan palveluk-
sensa hän on suorittanut Hevosojan,
Savitaipaleen ja Lappalan piireissä.
Työssään hän on osoittautunut erittäin
tunnolliseksi. Kuvassa Rihu kaksi yhtiön
ansiomerkkiä rinnassaan.

VERLALAISELLE ANTTI KAIVOLALLE KULTAINEN ANSIOMERKKI

Tammikuun 17 päivänä saavutti pak-
kaaaja Antti Kaivola puolen vuosisadan
palvelusiän Verlan tehtaan kirjoissa.
Päivän sankari puolisoineen oli kutsuttu
dipl. ins. Nils Lindblomin kotiin, jossa
merkin luovutus tapahtui. Ins. Lindblom

kiitti Antti Kaivolaa hänen suoritta-
mastaan pitkästä työpäivästä yhtiön hy-
väksi ja toivotti hänelle työssään jat-
kuvaa menestystä. Kuvassa rva Märtha
Lindblom kiinnittämässä merkkiä Antti
Kaivolan rintapieleen, vas. rva Kaivola
ja oik. ins. Lindblom. Tilaisuudessa oli-
vat läsnä myös isännöitsijä Erik Palm-
gren ja mestari Toivo Sahlberg.

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

LAURI LAAKSO

maalari talousosastolta tulee 6. 3. ol-
leeksi 45 vuotta yhtiön palveluksessa.
Hän on syntynyt litissä 14. 2. 1901.
Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1916
Kuusaan rakennusosastolle. Sen jälkeen
hän on työskennellyt mm. Kymin ja
Voikkaan selluloosatehtailla, Kuusaan
sahalla, Kymin paperitehtaalla ja Voik-
kaan rakennusosastolla. Kymin rakennus-
osastolle maalariksi hän tuli v. 1920 ja
siirtyi v. 1952 talousosastolle.

EINO WILLMAN

insinööri Kymin piirustuskonttorista tulee
9. 3. olleeksi 40 vuotta yhtiön palve-
luksessa. Hän on syntynyt 7. 8. 1900
Jyväskylässä. Ensimmäiset 17 ikävuot-
taan hän asui Hallassa ja oli siellä kesä-
lomien aikana erilaisissa töissä. Harjoit-
telijaksi Kymin sähköosastolle hän tuli
v. 1919. Suoritettuaan insinööritutkin-
non Tampereen Teknillisessä opistossa

hän tuli v. 1925 takaisin sähköosastolle
ja hoiti mm. paperikoneiden sähköistä-
mistä ja Voikkaan turpiiniaseman asen-
nustöitä. V. 1932 hän siirtyi Kymin pii-
rustuskonttoriin, jossa hän on suunnit-
tellut mm. muuntoasemia, voima- ja
puhelinlinjoja sekä osallistunut merkit-
tävällä tavalla Keltin ja Kuusankosken
voimalaitosten suunnittelutyöhön.

TAAVI MERTAMA

rakennustyöntekijä Kymin rakennus-
osastolta tulee 22. 3. olleeksi 40 vuot-
ta yhtiön palveluksessa. Hän on synty-
nyt Hartolassa 22. 12. 1899. Lyhyitä
poissaoloja lukuun ottamatta hän on
ollut yhtiön palveluksessa v:sta 1917
lähtien ensin Voikkaan sahalla, vv. 1926
—1940 keittäjänä Kymin selluloosateh-
taalla ja v:sta 1941 lähtien Kymin ra-
kennusosastolla.

ARTTUR SEPPÄLÄ

apupäivystäjä Kymin sähköosastolta tu-
lee 15. 4. olleeksi 40 vuotta yhtiön
palveluksessa. Hän on syntynyt Valkea-
lassa 31. 10. 1899. Yhtiön palveluk-
seen hän tuli v. 1921 ulkotoimastolle.
Linjatöihin sähköosastolle hän tuli v.
1923 ja siirtyi nykyiseen toimeensa Kel-
tin voimalaitokselle v. 1946.

Lauri Laakso

Eino Willman

Taavi Mertama

Arttur Seppälä

Merkkipäiviä

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

AKSEL AHOLA

purkaja kuljetusosastolta täyttää 60 vuotta 20. 3. Hän on syntynyt Joutsassa, missä työskenteli yhtiömme metsä- ja uittotöissä useita vuosia. V. 1924 hän tuli työhön Kuusankosken voimalaitostyömaalle. Sen jälkeen hän on työskennellyt useilla eri osastoilla, viimeksi parikymmentä vuotta uitto- ja purkaustöissä Voikkaan ulkotyöosastolla. Hän harrastaa hiihtoa ja kävelyä.

MARTTI SALMINEN

maalari talousosastolta täyttää 60 vuotta 23. 3. Hän on syntynyt Iitissä. Yhtiön palvelukseen rakennusosastolle hän tuli v. 1917. Talousosaston palveluksessa hän on ollut v:sta 1952 lähtien.

HILDA PALANDER

ulkotyöntekijä kuljetusosastolta täyttää 60 vuotta 6. 4. Hän on syntynyt Mäntyharjussa. V. 1943 hän tuli yhtiön pal-

velukseen Voikkaan höyryosastolle, josta samana vuonna siirtyi Voikkaan ulkotyöosastolle.

AARNE KORHONEN

viilaaja Voikkaan korjauspajalta täyttää 60 vuotta 13. 4. Hän on syntynyt Pietarissa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1919 Kuusaan korjauspajalle. Lyhyitä katkoja lukuun ottamatta hän on palvellut yhtiötä erilaisissa tehtävissä 38 vuotta. Voikkaan korjauspajalle hän tuli jyräsiiksi v. 1946 ja siirtyi parin vuoden kuluttua viilaajaksi päätehtäväänään ilmakompressorien ja säätäjien korjaukset. Hän on osallistunut hyvin aktiivisesti aloitetoimintaan ja on palkittu aloitteistaan. Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon matkailu.

PAUL ROITTO

kennomies klooritehtaalta täyttää 50 vuotta 25. 2. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi kerran v. 1928. Palveltuaan eri osastoilla hän siirtyi v. 1946 nykyiseen työhönsä klooritehtaalle. Hänet tunnetaan innokkaana musiikkimiehenä ja hän on Kuusankosken Työväen Soittajien monivuotinen jäsen.

ONNI NÖJD

höylääjä Kymin korjauspajalta täyttää 50 vuotta 27. 2.

ERIK LÖTHNER

lähetyspäällikkö pääkonttorin myyntiosastolta täyttää 50 vuotta 8. 3. Hän on syntynyt Helsingissä, tuli ylioppilaaksi Kotkan Ruotsalaisesta Yhteiskoulusta ja valmistui dipl. ekonomiksi Ruotsalaisesta Kauppakorkeakoulusta v. 1936, jolloin hän tuli Kymin Osakeyhtiön palvelukseen lähetysosastolle. V:sta 1943 hän toimi osto-osastolla ja nimitettiin v. 1959 lähetyspäälliköksi myyntiosastolle ja samalla prokuristiksi. Opintojaan hän on täydentänyt Englannissa vv. 1949—1950. Hän on innokkaasti ottanut osaa alansa yhdistystoimintaan ollen mm. Kymenlaakson ruotsalaisten konttorivirkailijain yhdistyksen hallituksen jäsen v:sta 1944. Lisäksi hän on hoitanut luottamustoimia yhtiön virkamies-, tennis- ja filatelistiklubeissa. Hänen mieliharrastuksiaan ovat filateliat ja ulkoilu.

DAVID RUSI

sekatyöntekijä kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 15. 3. Hän on palvellut yh-

Martti Salminen

Hilda Palander

Aarne Korhonen

Paul Roitto

Erik Löthner

Asser Mäkinen

Tyko Metsälä

Yrjö Riuttala

tiötä lähes 28 vuotta eri osastoilla. Urheilukentän vahtimestarina hän toimi 11 vuotta. Nykyisessä tehtävässään kuljetusosastolla hän on ollut kolme vuotta. Hänen vapaa-aikansa on kulunut omakotitalon rakentamiseen.

EINO HYYTIÄINEN

puiden latoja Voikkaan puuhiomolta täyttää 50 vuotta 15. 3. Hän on syntynyt Heinjoella ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1947.

USKO RYÖPPY

muurari Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 15. 3.

EINO KANSIKAS

lastausesimiehen apulainen Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 31. 3. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran v. 1927. Kymin paperitehtaalta hän tuli v. 1940, siirtyi Kuusaan paperitehtaalta v. 1945 ja jälleen Kymin paperitehtaalta v. 1949, mistä lähtien hän on siellä työskennellyt yhtäjaksoisesti. Hän on palvellut yhtiötä jo yli 30 vuotta. Hänen harrastuksenaan on kalastus.

ASSER MÄKINEN

aniliinipainokoneen hoitaja Kymin paperitehtaan yankee-koneosastolta täyttää 50 vuotta 5. 4. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen Kymin rakennusosastolle hän tuli v. 1928. Työskenneltään välillä ulkotoyosastolla hän siirtyi v. 1935 paperitehtaan palvelukseen.

TEODOR MÄKINEN

lämmittäjä Kuusanniemen tehtaalta täyttää 50 vuotta 6. 4. Hän on syntynyt Jaalassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1935 Voikkaan ulkotoyosastolle. Palveltuaan yhtiötä eri osastoilla hän siirtyi v. 1947 Voikkaan höyryosastolle II lämmittäjäksi. Kuusanniemen uuden kattilan hoitajaksi hän siirtyi 31. 10. 1962.

BRUNO KÄÄRIÄINEN

II hioja Voikkaan puuhiomolta täyttää 50 vuotta 10. 4. Hän on syntynyt Porvoossa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1929. Palvelusvuosia kertyy 28, joista hän on 25 vuotta palvellut Voikkaan puuhiomolla. Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon puutarhanhoito.

TYKO METSÄLÄ

voiteliija Kymin puuhiomolta täyttää 50 vuotta 13. 4. Hän on syntynyt Iitissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1941 Kuusaan voimalaitostyömaalle. V. 1946 hän tuli puiden latojaksi Kymin puuhiomoon. Nykyiseen tehtäväänsä hän siirtyi v. 1947. Hänen harrastuksistaan mainittakoon erityisesti kalastus.

YRJÖ RIUTTALA

moottorien hoitaja Kymin sähköosastolta täyttää 50 vuotta 23. 4. Hän on syntynyt Iitissä. Käytyään yhtiön ammattikoulun hän tuli yhtiön palvelukseen v. 1929 Kymin sähköosastolle asentajaoppilaaksi. Siitä lähtien hän on työskennellyt samalla osastolla yhtäjaksoisesti sähköasentajana ja moottorien hoitajana, jota tehtävää hän edelleen tunnollisesti hoitaa. Hänen vapaa-aikansa on viime aikoina vienyt oman talon rakentamisen ja hoito.

HALLAN TEHTAAT

VÄINÖ VIHMANEN

tasaaja täyttää 60 vuotta 28. 2. Hän on syntynyt Kotkassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensikerran v. 1926 lauta-

Allan Brunila

Jani Humalamäki

Kosti Niinivaara

Jussi Hellemäki

Mikko Salminen

tarhalle sekatoihin. Oltuaan välillä jonkin vuoden poissa yhtiöstä hän tuli takaisin v. 1945 lautatarhalle ja siirtyi v. 1950 sahalle, missä edelleenkin työskentelee.

KERTTU PELTONEN

kimpien vastaanottaja täyttää 60 vuotta 20. 3. Hän on syntynyt Kymissä ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1948 puusepäntehtaalle. Hän on työskennellyt vuoroin puusepäntehtaalla, höyläämöllä, ja sahalla. V:sta 1955 lähtien hän on ollut jatkuvasti sahalla.

JUHO KYLLÖNEN

katontekijä täyttää 60 vuotta 30. 3. Hän on syntynyt Kymissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1937 sekatoihin ulkotyöosastolle, mistä v. 1942 siirtyi lautatarhalle.

HELMI HANSKI

siivooja täyttää 60 vuotta 16. 4. Hän on syntynyt Suursaassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensikerran v. 1943 höyläämölle sekatoihin. Oltuaan välillä poissa noin puoli vuotta hän tuli takaisin v. 1950 höyläämölle, mistä seuraavana vuonna siirtyi sahalle ja työskentelee siellä edelleenkin.

ALLAN BRUNILA

lautatarhanhoitaja täyttää 50 vuotta 28. 2. Hän on syntynyt Kymissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1935 lautatarhalle työnjohtajaksi. V. 1950 hänet nimitettiin lautatarhanhoitajaksi.

KAISA KEKKONEN

siivooja täyttää 50 vuotta 5. 3. Hän on syntynyt Enossa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensikerran v. 1947 sahalle sekatoihin. Oltuaan välillä poissa n. 3 vuotta hän tuli takaisin v. 1956 lautatarhalle ja siirtyi v. 1957 nykyiseen työhönsä sahalle.

Olavi Kahila

METSÄOSASTO

JANI HUMALAMÄKI

metsätyönjohtaja Pieksämäen piiristä täyttää 50 vuotta 4. 3. Hän on syntynyt Keiteleellä. Nuoruudestaan lähtien hän on työskennellyt metsissä. V. 1946 hän tuli metsäosastolle Keiteleen piiriin työnjohtajaksi. Hän suoritti Sippolan metsäkoulun metsätyönjohtajakurssin v. 1951. Pieksämäen piiriin hän siirtyi v. 1954. Kaikki hänelle uskotut tehtävät hän on suorittanut tunnontarkasti ja ahkerasti saaden osakseen esimiestensä ja alaistensa täyden luottamuksen. Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon kalojen 'narraaminen'.

KOSTI NIINIVAARA

piirityönjohtaja täyttää 50 vuotta Valkealan Hevosojalla 10. 4. Valmistuttuaan metsäteknikoksi Rovaniemen metsäkoulusta v. 1938 hän tuli seuraavana vuonna yhtiöme metsäosaston palvelukseen vanhemmaksi työnjohtajaksi Kymen hoitoalueen Viisarin piiriin. V. 1941 hänet nimitettiin saman hoitoalueen Hevosojan piirin piirityönjohtajaksi, jota tointa hän hoitaa edelleenkin. Hänen toimintansa on ennen kaikkea keskittynyt Pohjois-Valkealassa sijaitseviin yhtiöme metsiin, jotka hänen piirissään muodostavat suuren, yhtenäisen ja luonnonkauniin erämaa-alueen. Luonnon olosuhteet asettavat siellä metsämiehen taidon ja sitkeyden koetukselle mittavien vuosittaisten hankinta- ja metsänhoitotöiden järjestelyssä ja läpiviemisessä. Piirityönjohtaja Niinivaara on osoittautunut näillä ominaisuuksilla varustetuksi metsämieheksi. Toiminnallaan sekä luotettavalla ja asiallisella olemuksellaan hän on saavuttanut työnantajansa ja kanssaihmistensä suosion. Hän on luonnonystävä ja vapaa-aikanaan innokas kalastuksen ja siihen liittyvän toiminnan harrastaja.

HÖGFORSIN TEHTAAT

AARNE EKSTRÖM

kasaja liesiosastolta täyttää 60 vuotta 9. 3. Hän on syntynyt Karkkilassa. Tehtaan palvelukseen hän tuli valimoon v. 1918. Välillä hän oli puoli vuotta poissa, mutta palasi takaisin v. 1938 liesiosastolle, jossa hän on siitä lähtien ollut erilaisissa tehtävissä, etupäässä kuitenkin liesikasajana. Hän on ollut innokkaasti mukana järjestötoiminnassa. Hän on toiminut osastonsa luottamusmiehenä ja kuulunut tehtaan tuotantokomiteaan. Hän on kuulunut myös Osuusliike Tuen hallintoneuvostoon ja edustajistoon.

AUKUSTI KAUKELIN

maalari rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 22. 3. Hän on syntynyt Karkkilassa. Tehtaan konepajalle hän tuli työhön v. 1916. Konepajalla sattuneen tulipalon vuoksi hän joutui siirtymään rakennusosastolle maalariksi. Oltuaan välillä kymmenkunta vuotta muualla töissä hän tuli v. 1935 takaisin rakennusosastolle, missä edelleen toimii. Hän on jo kolmannen polven 'ruukilaisia'. Isä ja isoisä ovat aikanaan hoitaneet tehtaan myllyä.

JUSSI HELLEMÄKI

valimotyöntekijä messinkivalimosta täyttää 60 vuotta 29. 3. Hän on syntynyt Somerolla. Hän oli jo nuorukaisena Kymen Osakeyhtiön palveluksessa metsä-, maatalous- ja rakennustöissä. V. 1954 hän tuli vakituisesti tehtaan rakennusosastolle, josta v. 1956 siirtyi messinkivalimoon kaavaajaksi. Nykyisin hän toimii mallihiekan valmistajana ja tavaransisäänkuljettajana. Hän on tuntenut aina kiinnostusta sosiaalista työtä kohtaan. Hän on toiminut mm. 30 vuoden ajan Pusulassa Karisjärven piirin piirimiehenä.

MIKKO SALMINEN

valimotyöntekijä malliosastolta täyttää 60 vuotta 2. 4. Hän on syntynyt Pusulassa. Kotipitäjässään hän toimi ensin maa- ja metsätöissä. V. 1934 hän tuli töihin tehtaan valimoon, missä toimi kaavaajana ja valajana. Nykyisin hän on valimon mallivarastossa varastomiehen tehtävissä. Hän toimittaa mm. valumallit valupaikoille.

TORSTI SEPPÄNEN

varastomies malliosastolta täyttää 50 vuotta 27. 2. Hän on syntynyt Karkkilassa. Tehtaan työhön hän tuli v. 1928

valimoon. Hän on toiminut valajana ja kaavaajana. V. 1956 hän siirtyi valimon mallivarastoon varastomieheksi, missä edelleenkin toimii.

OLAVI KAHILA

ammevalaja valimosta täyttää 50 vuotta 1. 3. Hän on syntynyt Heinjoella. Tehdaan työhön hän tuli v. 1953. Hän on toiminut valimossa valajana ja kaavaajana. V:sta 1959 alkaen hän on erikoistunut ammeitten valmistamiseen. Hän on tunnettu urheilumiehenä. Hän on edustanut tehdasta useissa Yhtymän mestaruuskilpailuissa. Varsinkin hiihto on hänen erikoislajinsa. Hän on kunnostautunut myös erityisesti harrastuskilpailujen eri lajeissa.

MARIA MARTIKAINEN

siivooja valimosta täyttää 60 vuotta 18. 3. Hän on syntynyt Lempaalassa. Tehdaan työhön hän tuli v. 1949 puhdistamoon. V:sta 1959 alkaen on hän toiminut valimon pesulan siivoojana.

Manan majoille

Joulukuun 9 pnä kuoli yllättäen 1 hioja Lauri Syväjärvi Voikkaan puuhiomolta. Hän oli syntynyt Jämsässä 13. 8. 1902 ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1927. Paikkakunnalla hän oli sangen pidetty ja hänen äkillinen pois-menonsa tuntuu raskaana niin lähisukulaisten kuin ammatti- ja harrastus- tovereiden keskuudessa.

Tammikuun 4 pnä sai liikenneonnettomuudessa surmansa sähköasentaja Atte Annala Kymin sähköosastolta. Hän oli syntynyt Sippolassa 8. 4. 1926. Yhtiön palvelukseen Kymin sähkö-

UUSI ASUINTALO HEINOLASSA

Högforsin Heinolan tehtaan ensimmäinen v. 1956 rakennettu asuintalo on saanut viereensä toisen kerrostalon, joka valmistui viime syksynä. Talo on 2-kerroksinen, punatiiliseinäinen ja perin modernin näköinen. Yllä oleva talvinen kuva ei tee rakennukselle täyttä oikeutta, mutta kunhan lumet sulavat ja talon ympäristö kunnostetaan, niin ulkonäkö pääsee oikeuksiinsa. Rakennuksen tilavuus on n. 2500 m³ ja siinä on 7-huoneistoa. Arkkitehteinä olivat Keskus-Saton arkkitehdit Kortteinen ja Salo. Rakennuksen urakoi heinolalainen rakennusliike Lauri E. Reponen.

koösastolle hän tuli v. 1950 ja työskenteli siellä kuolemaansa saakka. Hän oli Kuusankosken kauppalanvaltuuston jäsen ja otti aktiivisesti osaa ammattiyhdistystoimintaan. Vainajaa jäivät lähinnä suremaan puoliso ja neljä lasta.

Tammikuun 8 pnä kuoli apumies Nikolai Lampinen Kymin rakennusosastolta. Hän oli syntynyt Jaalassa 18. 2. 1904. Yhtiön palvelukseen Verlan tehtaalle hän tuli v. 1920 työskennellen puuhiomossa kuorijana ja lämmittäjänä. V. 1959 hän siirtyi Voikkaan rakennusosastolle apumieheksi ja sieltä v. 1962 Kymin rakennusosastolle samanlaiseen tehtävään. Hän ehti palvella yhtiötä yli 20 vuotta.

Tammikuun 25 pnä kuoli työpaikallaan äkkiä koneenhoitaja Eino Korhonen Iisvedeltä. Hän oli syntynyt Rautalammillä 15. 3. 1903. Yhtiön pal-

velukseen hän tuli v. 1926 toimien aluksi hl Kymi l:n ja v:sta 1938 lähtien hl Hurtin koneenhoitajana purjehduskausiin ja talvisin erilaisissa tehtävissä yhtiön metsätyömailla. Rauhallista ja tunnollista päivätyönsä päättänyt jäivät kaipaamaan lähinnä puoliso ja kaksi tytärtä, joista toinen perheineen.

Tammikuun 24 pnä kuoli hollanterin etumies Johannes Pöyry Kymin paperitehtaan yankee-koneosastolta. Hän oli syntynyt Mäntyharjussa 10. 7. 1905. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1927 Kymin rakennusosastolle, josta vielä samana vuonna siirtyi Kymin paperitehtaan hollanterin apumieheksi. Sen jälkeen hän toimi hollanterin etumiehenä Kymin paperitehtaan ja v:sta 1936 lähtien yankee-koneosastolla kuolemaansa saakka. Yhtiötä hän palveli yli 35 vuotta. Vainajaa jäivät suremaan lähinnä puoliso ja lapset.

Lauri Syväjärvi

Atte Annala

Eino Korhonen

Särkylääkkeiden väärinkäyttö on noussut viime vuosina yleisönkin tietoisuuteen erään tutkimustuloksen kautta. Esimerkiksi turkulaisista käyttäviä särkylääkkeitä joka päivä n. 10 %. Sairaalapotilaista oli joka viides käyttänyt särkylääkkeitä päivittäin kauan ja joka kymmenes potilas vuosikausia ainakin kolme särkytablettia tai -pulveria. Huomattiin myöskin tällaisten pulverinsyöjien munuaisten olevan vaurioituneita. Monesti oli potilaan kuolemansyynä munuaisten toiminnanvaja. Suurimmaksi syntipukiksi epäiltiin fenasetiini-nimistä ainetta, jota on melkein jokaisessa

On valitettavaa, että nykyajan mahtavat mainosvälineet, televisio ja sanomalehdistö, saavat melkein esteettä tylsistyttää ihmisten oman tahdon ja järjen mm. lääkeaineiden käytössä. On helppoa sanoa, että itsensä sairaaksi tuntevan pitäisi mennä lääkäriin, mutta niin asia todellakin on. Mieluummin vastaanotolle kuin jatkuvasti apteekkiin ja lääkekaapille.

